

Dubbelspel van Frank Martinus Arion.
in de juiste woord,
onderhuidse.
Het ligt dig domino-
ondertussen...

Geen thriller
zin van het
maar vol
spanning.
een onschul-
spel, maar

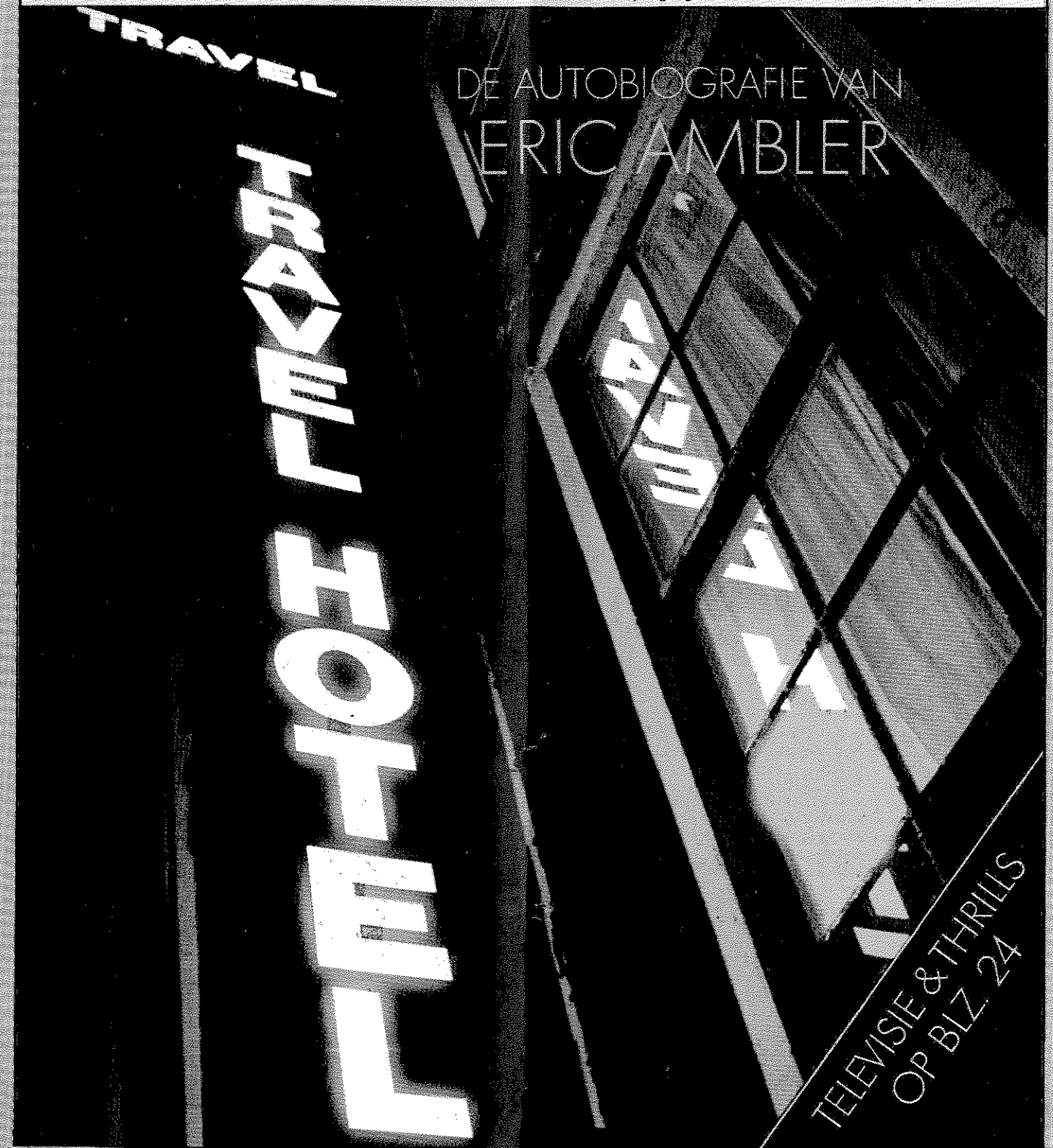
Steye Raviez

Onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur onder redactie van Theo Capel. Verschijnt 5 maal per jaar.

THRILLERS & DETECTIVES

Redactie en Administratie: Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX AMSTERDAM. 5e jaargang, nummer 5, november 1985. Prijs 4,25

Omslagverhalen

Het omslag heeft een onbestemde steen-achtige kleur. Het gebruikte lettertype is sierlijk, afgeleid als het is van het schrift dat ontstond bij het gebruik van de ganzenveer als schrijfinstrument. De ondertitel onthult dat het hier handelt over de geschiedenis van een moordenaar. Een detail van een schilderij toont een roodharig meisje in een houding die suggereert dat ze niet meer zal ontwaken. In de gebonden uitgave laat ontwerper Rick Vermeulen gouden tongen (vlammen?) vlekken, die geuren moeten symboliseren. Een gemiste kans is dat het boek zelf niet geurt. Dat had best gekund als uitgever Bert Bakker de beurs iets verder had opengetrokken en enkele flacons parfum over de oplage had gesprengd. Nieuwsgierig heeft u natuurlijk allang naar de afbeelding van het omslag gekeken en gezien dat het hier om de internationale bestseller van de Oostenrijkse schrijver Patrick Süskind gaat. Niet alleen het omslag is fraai, maar er hoort ook een subliem verhaal bij. Hoofdpersoon is Jean-Baptiste Grenouille, die

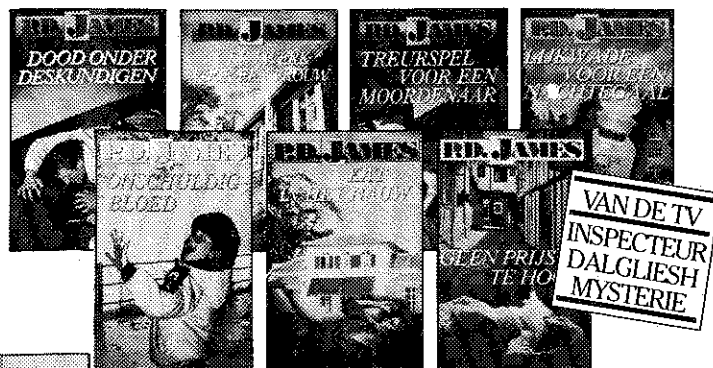
we volgen vanaf zijn geboorte tot aan zijn gruwelijke dood in het achttiende eeuwse Frankrijk. Daar zijn moeder de bevalling niet overleefde en zijn vader onbekend is, wordt het kind dat als eigenaardigheid geen lichaamsgeur heeft, te vondeling gelegd. Na een liefdeloze jeugd speelt hij het klaar zijn slavenbestaan als leerlooiersknecht in te ruilen voor dat van leerling-parfummaker bij een oude meester-parfumeur in Parijs. Ondanks, of dankzij, het ontbreken van een eigen lichaamsgeur is zijn reukvermogen juist buitengewoon. Hij is zelfs in staat zaken door muren heen te ruiken, wat hem als het ware helderziend maakt en in korte tijd weet hij zijn meester schatrijk te maken. Inmiddels heeft Grenouille nog maar één doel in zijn leven. Hij wil een geur ontwikkelen die mensen tot willoze werktuigen maakt die hem, als hij zijn eigen lijf ermee besprenkelt, tot een onweerstaanbaar wezen transformeert. Helaas bestaan de ingrediënten voor dit parfum, zoals u onbewust al misschien vermoedde, uit nietsvermoedende, ongerepte meisjes.

Steye Raviez

DE KONINGIN VAN DE MISDAAD HOUDT RESIDENTIE BIJ UW BOEKWINKEL

P.D. James. De nieuwe koningin der misdaad. Schrijfster van een groot aantal klassieke speurdersromans. Twee daarvan met inspecteur Adam Dalgliesh in de hoofdrol werden verfilmd voor TV. Spannend. Een goed opgebouwde plot. En psychologisch trefzeker uitgewerkte personages. Uw boekwinkel heeft zeven titels in voorraad: Dood onder deskundigen, Geen prijs te hoog, Geen werk voor een vrouw, Kat in het nauw, Lijkwade voor een nachtegaal, Onschuldig bloed en Treurspel voor een moordenaar. De boeken kosten f19,90 per stuk.

Elsevier

P.D. JAMES

Hollandse Nieuwe

Verdwijnend gezag

Drie jaar voor zijn dood in 1967 schreef Robert van Gulik een in Amsterdam spelende roman, die sterk verschilt van de rest van zijn werk. De hoofdpersoon in *Een gegeven dag* (Elsevier, 16,90) is een oud-bestuursambtenaar, wiens kleurloze bestaan plotseling wordt verlevendigd door een ontmoeting met een jonge vrouw in moeilijkheden. Ze blijkt betrokken bij onderwereldactiviteiten die zich aanvankelijk laten aanzien als handel in blanke slavinnen, maar die uiteindelijk om verdovende middelen gaan.

Een gegeven dag verschilt vooral sterk van de andere boeken van Van Gulik omdat de hoofdpersoon Hendriks een machteloze eenling is, in tegenstelling tot rechter Tie, die een machtige magistraat was. Desondanks levert Hendriks een bijdrage aan de handhaving van recht en orde, maar dat gaat bijna per ongeluk. De boeken over rechter Tie zijn vooral een aardige beschrijving van de werking van gezag in een autoritaire staatsvorm. In Amsterdam lijkt anno 1964 al nauwelijks meer sprake van gezag.

Door de aanwezigheid van een paar stukken innerlijke monoloog waarin Hendriks teruggaat naar zijn Indische tijd, krijgt het boek een nogal beschouwelijk karakter. Misschien dat het geheel niet helemaal geslaagd is, maar voor de verzamelaar is het boek natuurlijk onmisbaar. (FH)

Bloot en bloed

Vergeleken met de eerste avonturen van zijn serieheld Ansen Wagner is John Vermeulen begrijpelijker gaan schrijven. In *77° Kelvin* (AW Bruna, 19,90) speelt het verhaal zich bij voorbeeld af op herkenbare lokaties als Brindisi, Hoog-Soeren en Antarctica. Jammer genoeg schrijft hij ook alleszins herkenbaar over sex tegenwoordig. Vergeleken daarbij beginnen de geweldsscènes smallek te worden. Vermeulen heeft een voorkeur voor thrillers met een science-fiction inslag. Dit keer gaat het over een rijke zakenman die in het levend invriezen van mensen is geïnteresseerd. Met wegstreping van de sexscènes was het een alleszins aanvaardbaar, zij het nogal onwerkelijk verhaal geworden. De expertise van de auteur op het gebied van boten en zeilvaart doet het geheel alleen maar goed. (TC)

De zomer viel dit jaar laat en daarom was de vertraagde verschijning van de verhalenbundel *Bloed op het strand* (Arbei-

John Vermeulen: veel actie met stomp voorwerp

derspers, 25,—) nog niet eens zo gek bedacht. De bundel bevat een serie verhalen die voornamelijk zijn geschreven door schrijvers uit de vaste stal van de uitgeverij. Helaas gaat het om auteurs die zich

normaal gesproken bijna niet aan het genre wagen en uit het resultaat blijkt dat ook. Buitenstaanders' als *Bert Vuijsje* (met een nieuw avontuur van Klaroen-journalist Ed Polak) en *Ed Schilders* met een verhaal in het kalme gruwelgenre, waarin Roald Dahl zo goed is, steken de meer geroutineerde schrijvers als *Ger Verrips* en *Koos van Zomeren* duidelijk naar de kroon. Opvallend is de afwezigheid van *Maarten 't Hart* in het geheel, maar misschien houdt die alleen van schone stranden. (TC)

In dit nummer

Hetero- en homoerotische taferelen en dan nog niet eens impresionistisch, maar in de traditie van het fijnschilderen neergezet. Letsel toebrengen door middel van een stomp voorwerp krijgt zo een geheel andere betekenis. Zie o.m. *77° Kelvin* en *Adrenaline*.

In het leger loopt voor zeven stuivers aan idioten rond. Bob van Oyen inspireerde dat tot detectives, nadat andere uniformdragers hem eerst hadden geraakt. Een vraaggesprek met een vaste prijswinnaar.

Voor thrillerschrijver Eric Ambler hoeft het hotelsterren-systeem niet te bestaan. Een autobiografisch portret van een van de aartsvaders.

Waar je als jong meisje allemaal niet op moet passen. Een kort verhaal dat nooit goed kan aflopen.

Zijn strips dan toch een goed voorbeeld van een slechte smaak en aantasting van de goede zeden. Dit keer liever de ogen dicht dan uit de doppen te kijken.

Met ingang van dit nummer kost een jaarabonnement 18,25 en een los nummer 4,25. Ook de Belgische prijzen zijn verhoogd. Zie Signalement.

Private eye op de Keyserlei

Blokje om, hoekje om is de titel van Bart Holsters' debuut (AW Bruna, 19,90). Holsters won er niets minder dan de Havank-trofee mee, waar hij ongetwijfeld heel blij mee zal zijn en ziet zijn creatie nu uitgebracht als 'Beterback' (een woordspeling is nooit weg) wat hem minder plezier zal doen. Een Beterback, voor alle duidelijkheid, is een geplastificeerde paperback van weezinwekkende lelijkheid, die men ook in de vijftiger jaren wel zag. Holsters heeft zijn verhaal in Antwerpen gesitueerd. De werkloze detective Willems (ik heb nergens zijn voornaam kunnen vinden) krijgt door een rechercheur bij wijze van uitzendbaantje het oplossen van een kraak aangeboden. Al snel weet hij dat hij voor het lapje gehouden is, en dat zijn missie in wezen een delicate drugaffaire betreft. Rechercheur Verheyden heeft de diefstal uit zijn duim gezogen, althans de toedracht ervan, om Willems niet bij voorbaat de stuipen op het lijf te

De nieuwe Janwillem van de Wetering!

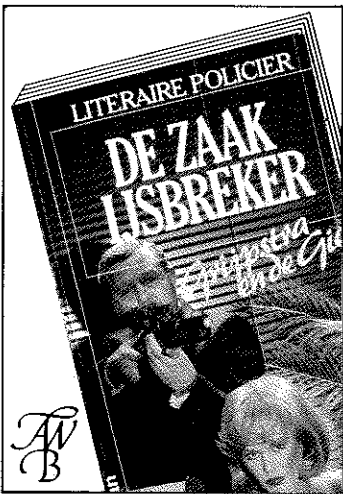
DE ZAAK IJSBREKER

Janwillem van de Wetering
DE ZAAK IJSBREKER
f 22,90 / 455 F
ISBN 90 229 5444 7

Een Amsterdamse dag. Adjudant Grijpstra en zijn jongere, avonturistische brigadier De Gier helpen de uniformdienst van bureau Warmoesstraat een klusje te klaren.

Dan wordt er een bankier vakkundig neergeschoten. Het onderzoek wijst uit dat het slachtoffer ruimer leefde dan zijn officiële inkomsten toelieten. Bij het uitrafelen van deze zaak raakt het dappere rechercheursduo verstrikt in een warnet van hoge-heren-belang, waarin autoriteiten en verdachten eensgezind de opsporing belemmeren.

De 11e Grijpstra & De Gier
Nu in de boekhandel!

jagen. Het bizarre van het verhaal is, dat onze jonge held toch meer geïnteresseerd blijft in de inbraak dan in de drughandel (waarom in godsnaam, hij weet dat de politiemann maar wat voor het vaderland weggeluld heeft) en zowaar beide zaken kort na elkaar oplost.

Een zwak gegeven dus, maar de stijl maakt wel iets goed. Willems beziet het leven op een mooie cynische manier en geeft zich geregeld aan zelfspot over. Gevoel voor humor kan hem – en zijn geestelijke vader – niet ontzegd worden. Jammer genoeg ontaarden de grappen af en toe in boertige lolbroekerij, iets dat wel vaker het werk van Nederlandstalige auteurs in het hardgekookte genre ontsiert. Bedenkt u overigens wel dat ik het boek in tweeënhalve uur uithad, terwijl ik toch geen al te snelle lezer ben. Holster leest dus lekker weg, niet in het minst omdat er totaal niets in het boek staat waar iemand langer dan een paar seconden over zou willen nadenken. Pure entertainment. (HKg)

Typische spionnen

De bedlezers onder u weten hoe onaangenaam het is, boven een boek in slaap te vallen. De volgende avond heeft men geen flauw benul meer hoever het verhaal gevorderd was toen het Zandmannetje toesloeg en ziet men zich genoodzaakt vele pagina's zekerheidshalve nogmaals door te nemen. Naarmate dit vaker voorkomt bij één en hetzelfde boek, neemt het vermoeden toe dat het wel aan de schrijver zal liggen. Er bestaan tal van interessante psychologische theorieën die die opvatting – hoe onrechtvaardig ook – wetenschappelijk kunnen verklaren, maar ik zal ze in dit bestek niet uitputtend kunnen behandelen.

Hoe dan ook, op zeker moment had ik bedacht dat ik *De honden van het verraad*, geschreven door Tomas Ross (Kaliber, 12,50) een vervelend boek vond. Aan de thematiek kon het niet liggen: het motto van het boek luidt: *Amerika kita strika, Blanda djuga, Ambon djuba*, en ik heb altijd veel plezier beleefd aan *De Katjangs* en vooral aan *Hoe de Katjangs op de kostschool van Buikie kwamen*. Waren het de onnatuurlijk lange monologen? Was het het houterige taalgebruik? Ik weet het niet. Het *pièce de résistance* vormden de bladzijden 43 tot 47. Daar legt één van de hoofdpersonen uit hoe Soekarno in 1965 ten val gebracht werd. Ik heb de passage inmiddels drie keer gelezen, met stijgende vertwijfeling. Ik begrijp er niets van. Ik zou – als er geen andere bron dan Tomas Ross bestond – van m'n levensdagen niet aan iemand kunnen uitleggen wat er toen in het verre Indonesië precies is voorgevallen. Verderop wordt het verhaal, zo verzekeren mij de Leeuwarder Courant, NRC Handelsblad en zelfs Vrij Nederland, vreselijk spannend. Tegen zoveel autoriteit moet ik het afleggen. Neemt u een extra sterk kopje koffie en oordeel zelf. (HKg)

Teneinde in Dublin en Hallo, hallo... bent u daar, Plotsky van Heere Heeresma (Agathon, 13,50) zijn twee zogenaamde 'spy specials' die respectievelijk in 1969 en 1973 voor het eerst verschenen en nu hun zesde druk beleven. Het spionagegenre wordt hierin flink op de hak genomen. De helden zijn zulke supermannen dat James Bond zich zou schamen dat hij de brutaliteit had om hetzelfde beroep te kiezen. Zinloos, bloedig geweld en perverse sex zijn, in een humoristisch jasje gestoken, ruim aanwezig. Ook de bureaucratische lulligheden, waarmee spionnen in hun hoedanigheid van ambtenaar te maken hebben, zijn niet vergeten. De verhalen zelf hebben niet veel om het lijf. Humor en baldadige fantasie nemen de belangrijkste plaats in.

In *Teneinde in Dublin* moet de hoofdpersoon Pax een verdwenen wapenhandelaar opsporen. In *Plotsky* gaat geheim agent Braam op zoek naar een collega die een groot gevaar is gaan vormen. Omdat de verhalen teveel als los zand aan elkaar hangen en de personen door hun absurde gedrag te weinig tot leven komen, gaan de verhalen ondanks Heeresma's geestigheden na een tijdje toch vervelen. (HKo)

Knusse politie

Oud-rechercheur Baantjer schrijft zijn de Cock-verhalen in een straf tempo. *De Cock en moord op termijn* is nauwelijks verschenen (De Fontein, 14,50) of de volgende is ook al weer te koop. Voor de vaste lezer biedt *Moord op termijn* geen echte verrassingen (en dat zal men wel zo prettig vinden). De Cock banjert, vergezeld door zijn assistent Vledder, door een Amsterdams milieu van rijke heren en ouderwetse penoze. Mevrouw De Cock verstaat nog steeds de kunst van het klaarmaken van lekkernijen. Modern is de gevreesde ziekte AIDS, die een belangrijke rol in het verhaal speelt. Het genoe-gelijke blijft de solide figuur van De Cock, die graag een oude volkswijsheid of Bijbelspreuk in de strijd werpt. (TC)

Jackie Lourens, een van de weinige vrouwelijke schrijvers van misdaadromans, heeft ook een politiemann als serieheld. In *Als een rat in de val* (Zwart Beertje, 6,75) treedt deze hoofdinspecteur Erik Jager dan ook weer op. De lokatie is het kleinstedse Castellum aan de Rijn (lees: Alphen), maar de misdaad is er niet minder om dan in Amsterdam. Jager is meer lid van een team, dan een individuele speurder en het verhaal wordt door al zijn collega's soms onoverzichtelijk. Verder wreekt zich dat de intrige dit keer nogal zwak is, maar de schildering van het kleine sta dje en zijn nijvere politiekorps heeft iets knus. Gelukkig maar dat de schrijfster zorgvuldig heeft vermeden om de aanblik van de twee slachtoffers van een bijlsmoord gedetailleerd te beschrijven. (TC)

Zondaars in uniform

Een vraaggesprek met Bob van Oyen

Twee maal in zijn historie als misdaaduitgever organiseerde A.W. Bruna een manuscriptwedstrijd en twee maal behoorde **Bob van Oyen** (65) tot de prijswinnaars. In 1953 won hij in zijn jonge jaren de derde prijs met de politieroman **Na afloop moord**. Ruim dertig jaar later bleek zijn talent nog niet te zijn vermolmd en was hij opnieuw een van de prijswinnaars van de 1985-wedstrijd met het korte verhaal **V.A., oftewel Vagina Aurea**.

Bob van Oyen: constante prijswinnaar

Het begin van het gesprek met Bob van Oyen paste beter in een slapstickverhaal dan in een misdaadboek. We hadden afgesproken elkaar te treffen op het NS-station Wolfheze, dat vlakbij een grote psychiatrische inrichting is gelegen. Voor de auteur lagen er een paar problemen op de loer. Als hij er niet in slaagde meteen de voor hem onbekende verslaggever aan te spreken, liep hij de kans om een van de patiënten te treffen die terugkeerden van hun weekendverlof. Nog vervelender zou zijn dat de aangesprokene geen patiënt was, maar juist zou denken met één ervan te doen te hebben. Uiteraard liep het mis, net zoals de Engelse luchtlandingstroepen in 1944 in onvermoede toestanden terecht kwamen toen ze op het terrein van de inrichting verzeilden, vertelt de auteur die zijn hele leven al in Arnhem of omgeving heeft gewoond.

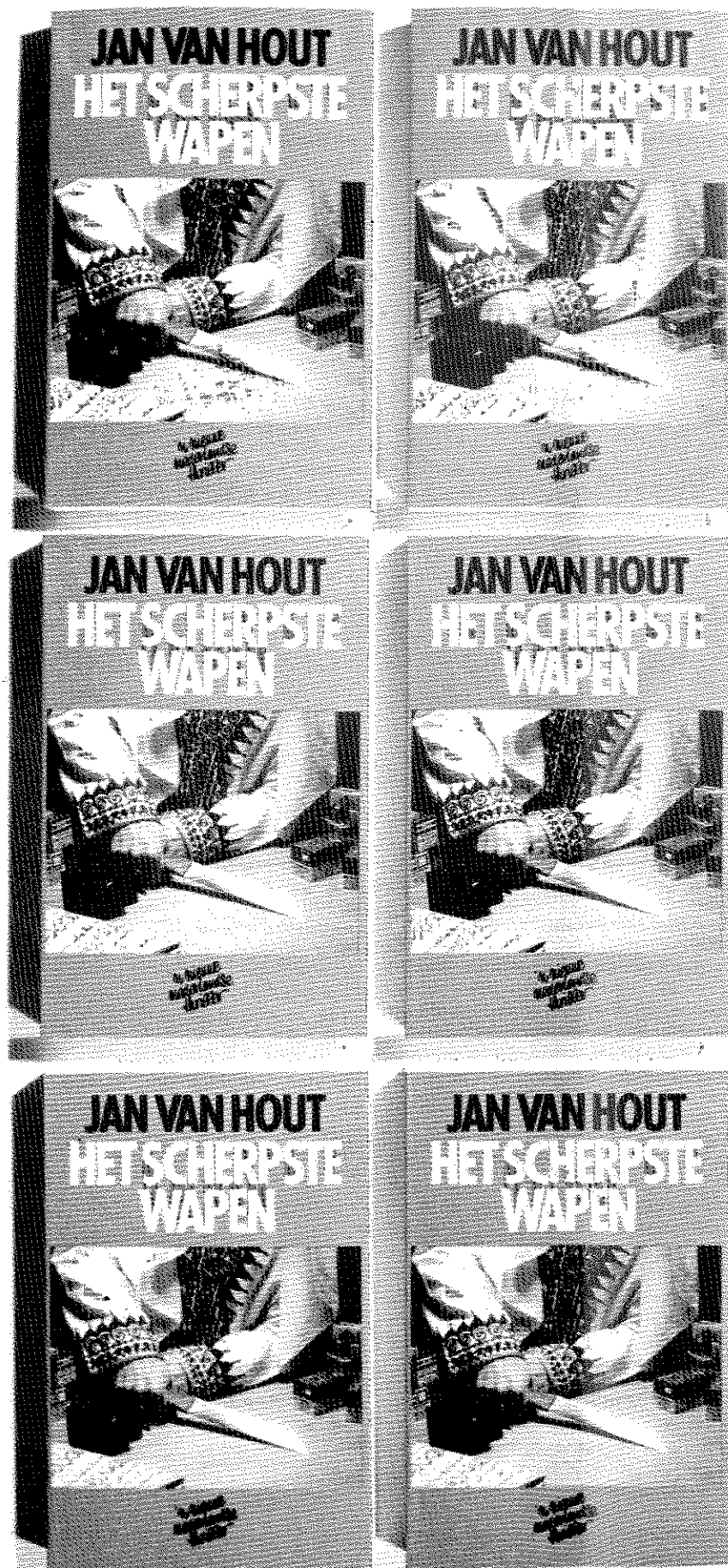
'Voor de Burgelijke Stand heet ik **Jan van Beek**. Als schrijver heb ik gebruik gemaakt van de meisjesnaam van mijn vrouw Mieke van Oyen en Bob werd ik altijd al genoemd. Mijn vader had een boekhandel in Arnhem die later door gebrek aan opvolging is verdwenen. In de oorlog zei hij tegen mij dat er brood zat in jongensboeken. Zelf had ik geen zin in de boekhandel, ik was meer technisch geïnteresseerd, maar ik hield wel van het schrijven van verhalen. Vanuit mijn eigen ervaringen in de padvinderij heb ik toen een boek geschreven over een patrouille, *De avonturen van de Vossenpatrouille*. Toen het uitkwam is het nog geïllustreerd door de broer van Peter van Straaten, die ook tekenaar is. Mijn vader liet het manuscript lezen aan de broers **Becht**, van de gelijknamige uitgeverij. Die kende hij omdat ze met hun fonds bij hem in de boekwinkel langskwamen. Hij zei dat hij het manuscript van een klant had gekregen en dacht dat het wel iets voor hun uitgeverij zou zijn. Ze wilden het inderdaad hebben. Van het geld heb ik toen mijn eerste schrijfmachine gekocht. Daarop heb ik *De zwerftocht van de Everzwijnen* gemaakt, maar toen had ik eigenlijk wel genoeg van die padvindersboeken.'

Het zag er naar uit dat de schrijversloopbaan van Bob van Oyen kort zou zijn. De oorlog was afgelopen. Hij was inmiddels getrouwd en had een opleiding voor de tropische landbouw gevolgd met de bedoeling naar Indië te vertrekken. De baan ervoor had hij al, maar het leger stak overal een stokje voor.

'In '46 werd ik opnieuw voor militaire dienst opgeroepen. In '39 was ik dienstplichtige geworden en naar de school voor reserve-officieren gestuurd, maar door het uitbreken van de oorlog was ik nooit als officier beëdigd. In mei '40 zat ik bij de zware mitrailleurs die je met een ingewikkeld buizenstelsel ook als luchtafweergeschut kon gebruiken. Wij werden teruggetrokken achter de Hollandse Waterlinie en de oorlog eindigde voor mij in een polder bij Weesp. In '46 moest ik toen alsnog die officiersopleiding afmaken. De vergeten vaandrigs van vóór '40 werden wij genoemd. Dat er voor zeven stuivers aan idioten rondliep in het leger, kreeg ik al snel in de gaten. Bij mijn beëdiging als officier, was mijn vrouw hoogzwanger van onze tweede. De commandant zei toen tegen haar: "Dit is een gedenkwaardige dag uit de militaire carrière van uw verloofde!" Het was de bedoeling dat ik naar Indië werd uitgezonden, maar ik

werd op mijn voeten afgekeurd. Omdat ik min of meer een technische opleiding had gehad, werd ik toen naar de Genie overgeplaatst en in Venlo ingekwartierd. We moesten daar grensverdedigingswerken inspecteren en onder meer een nieuwe Marechausseekazerne bouwen. In die tijd, die drieënhalve jaar heeft geduurd, heb ik het eerste *IJsvogel*-boek bedacht. IJsvogel was een kapitein van de Marechaussee, zodat hij met misdaad te maken kon krijgen. In totaal zijn er vijf IJsvogel-boeken verschenen. De eerste spelen allemaal in het leger. Ik zat zelf elke dag in dat milieu en je kwam er wat wonderlijke mensen tegen. Alles wat het leger deed was welgedaan, was hun opvatting. Die mensen raakten geheel gedeformeerd. Op het eind van mijn diensttijd bijvoorbeeld had ik nog zoveel verlof dat ik met mijn vrouw een paar dagen naar Parijs wou. De administrateur tekende keurig in een schriftje de dagen aan en er bleven er nog een hoop over. Eenmaal in Parijs bedacht ik opeens dat ik me een dag had vergist. Voor alle zekerheid stuurde ik nog een kaartje dat ik een dag later terug zou komen, maar toen ik – in burger – me op mijn bureau in Venlo meldde, kreeg ik van de eerstaanwezende ingenieur – een humorloze overste – te horen dat hij me als vermist had opgegeven. Ik had hem voor die ene dag schriftelijk en volgens de model-voorschriften verlof moeten vragen. Aan een briefkaartje aan de administrateur had hij geen boodschap. Hij had me bij de Auditeur-Militair gemeld. Achteraf hoorde ik dat die zich te barsten had gelachen om het geval, maar dat wist je toen niet. Hij machtigde die overste om de zaak krijgstuuchtelijk af te doen en ik kreeg drie dagen verzuimd. Dat hield in dat ik 's avonds mijn kwartier niet mocht verlaten. Nu was ik ingekwartierd bij een leraar natuurkunde die gek was met elektrische treintjes. 's Avonds hebben we daar met een fles jenever erbij met zijn treintjes gespeeld.'

Ondanks de inspiratie die het leger hem bood, hoefde hij volgens zijn vrouw niet ver te gaan voor de figuur van IJsvogel zelf. Die lijkt namelijk volgens haar sprekend op de auteur zelf. Zijn vrouw diende als kritische lezer van zijn werk en hielp hem soms ook om het gedrag van de vrouwen in de boeken wat natuurlijker te maken. Van Oyen maakte met zijn manuscript een rondgang langs de uitgevers, maar vond geen gehoor totdat hij op de wedstrijd van **Bruna** attent werd gemaakt. Helaas moest het manuscript in duplo getypt zijn. Zijn vrouw sprong voor hem in onder de belofte dat zij dan het

geld van de prijs zou krijgen en verdiende zo haar eerste bontjasje van 250 huiden. 'Het schrijven vond ik leuk, maar het geld was ook welkom. Ambtenaren verdienen in die tijd niet zoveel. Ik was als technisch ambtenaar bij de gemeente Arnhem gaan werken. In de loop der jaren kreeg ik het er steeds drukker. Een paar jaar geleden ben ik met de VUT gegaan als adjunct-directeur Grondbedrijf. Vooral in de jaren zestig en zeventig was het een hectische tijd. Er moest grond gekocht en gebouwd worden, maar later kon er nog geen kippenhok worden neergezet of de politiek bemoeide zich ermee. Ab Visser heeft er eigenlijk voor gezorgd dat bekend raakte dat meneer van Beek dezelfde was als Bob van Oyen. Hij belde op naar de gemeente omdat hij me nodig had in verband met een kort verhaal. Niemand had bij de gemeente van Bob van Oyen gehoord. Ik moest nog op het gemeentehuis komen om uit te leggen hoe het in elkaar zat.

Door alle drukte had ik steeds minder tijd om te schrijven, maar er was ook een andere reden. Bij Bruna kenden wij als misdaadschrijvers elkaar goed. We zagen elkaar regelmatig en we hebben met zijn allen ter gelegenheid van het 40ste Zwarte Beertje nog een boek geschreven, *De vrouw van ons achten*. Joop van den Broek die moest alle verhaaleindjes aan elkaar knopen. Jaap Romijn, die ook de redacteur van Bruna was ergerde zich aan de grove, zinnelijke taal en daar deed Bert Japin, die een keurige leraar Nederlands was, toen expres nog een schepje bovenop. We vonden dat Bruna maar eens beter moest betalen en we spraken af dat de eerste die met een nieuw boek kwam zijn poot stijf zou houden. Dat was ik dus en ik werd er door de oude Bruna meteen uitgeslingerd. Als lid van de Vereniging van Letterkundigen hield ik overigens goed in de gaten hoe het met de rechten van schrijvers zat. Mevrouw Szekely-Lulofs, de schrijfster van *Koelie* en *Rubber*, was de moeder van een vriendin en meteen na het verschijnen van mijn eerste boek ben ik door haar lid geworden. Ze vond dat schrijvers elkaar moesten steunen.'

Na de periode bij Bruna verscheen er in de zogenaamde Zodiaceeks nog een laatste IJsvogel-roman, *IJsvogel en de schorpioen*. Door de VUT kreeg de auteur weer tijd en pakte hij de pen op om korte verhalen te maken, met als gevolg een van de prijzen voor de korte-verhaal-wedstrijd van Bruna. Het schrijven vindt onder meer plaats op Corsica waar Bob van Oyen al sinds jaar en dag 's zomers neerstrijkt. Daar ontstond ook een nieuwe IJsvogel, die de auteur echter niet helemaal beviel. Hij vond het meer een toeristisch boek over Corsica geworden dan een spannend boek. IJsvogel is ook met pensioen, maar blijkt dus nog tevens actief te zijn.

Theo Capel

Werk van Buitenlanders

Dunne huiver

Onder de naam Richard Bachman heeft de bekende griezelauteur Stephen King *De vervloeking* (AW Bruna, 24,90) geschreven. Een geslaagde advocaat wordt in de auto door zijn vrouw afgetrokken. Zijn rijvaardigheid heeft hieronder zo te lijden dat hij een zigeunerin doodrijdt. De rechter die zijn zaak behandelt, is een goede vriend die ervoor zorgt dat hij wordt vrijgesproken. Na afloop van het proces wordt hij opgewacht door een oude zigeuner die hem aanraakt en het woord 'magerder' uitsprekt. (De Engelse pocketuitgave die gelijktijdig is verschenen heet dan ook *Thinner*). De pondjes vliegen er bij de moddervette papzak in hoog tempo af, zodat hij gemakkelijk kan berekenen hoeveel dagen hij nog te leven heeft. Ook de rechter heeft het verbruid bij de zigeuner en raakt overdekt met schubben. Het is allemaal vlot en vakkundig geschreven, maar als je niet gevoelig bent voor bijgeloof, blijft het verschrikkelijk onzin waar je je met stijgende afkeer doorheen werkt. (HKo)

De talisman (Veen, 32,50 en ook onder dezelfde titel als Engelse pocket te koop) is een co-productie van twee zware jongens uit het horror-genre en wel de door vriend en vijand gevreesde combinatie van King en Straub. Zou niet met het samen optrekken van deze twee geweldnaren een kritische massa worden bereikt? Een soort lekkende kernreactor in het overvolle Heizelstadion? Het blijkt mee te vallen. Het resultaat is weliswaar een schandalig dikke pil van meer dan 700 bladzijden, maar zonder meer een boeiend, spannend en origineel verhaal. Aangenomen moet worden dat King het leeuwendeel voor zijn rekening heeft genomen, want in tegenstelling tot Straub weet hij dat een verhaal een begin en een eind moet hebben.

Het verhaal, waarin Straubs fantastische ideeën en neurotische riedels doorklinken, draait om een jongen van een jaar of twaalf die kan 'flippen' naar een andere (aardse) wereld. Bijzonder aardige episodes zijn de gedwongen verblijf in de kroeg van Smokey Updike en het gedeelte waarin hij optrekt met een tragische weeuwolf en dat allemaal om een 'talisman' te zoeken, waarmee hij zijn doodzieke moeder kan redden. (GJT)

Patricia Traymore is een bekende (en aantrekkelijke) televisiereporter. In *Dreiging uit het verleden* van Mary Higgins Clark (Luitingh, 24,90) krijgt ze de opdracht een documentaire te maken over een senator uit Virginia die de kans maakt de eerste vrouwelijke vice-president van de V.S. te worden. Traymore bewondert haar al een hele tijd, maar tijdens haar werk stuit ze op minder prettige kanten van de senator. Journalistieke integriteit brengt haar gaandeweg steeds meer in moeilijkheden met haar baas en

met de senator zelf. De kern van het verhaal is het gegeven dat in het huis waar Traymore woont, ooit haar vader en moeder zijn vermoord. Dat is op zichzelf al genoeg voor een spannend verhaal, maar Clark hecht kennelijk veel aan haar reputatie als schrijfster van een beetje tuttige griezelromans en heeft daarom een griezelige toestand rond 'HET' huis in het verhaal geperst. Volkomen onnodig. Het voegt niets toe (behalve onzin) aan een lang niet slechte thriller. (GJT)

Blinde begeerte

De Kaliber-reeks fungeert deels als pocket-vangnet voor de uit elkaar gespatte Crime-de-la-Crime-serie. Zo is *De postbode belt altijd tweemaal* van James M. Cain opnieuw uitgegeven (Kaliber, 12,50). Het boek is een van de klassiekers uit de misdaadlectuur en beschrijft het eeuwige actuele thema van blinde lust. (Van een man voor een vrouw en andersom, moet je er tegenwoordig veiligheids-halve bij zeggen). In kort bestek en in flitsend tempo beschrijft Cain waar die lust toe leidt. Met een sneltreinvaart dus de brede, geplaveide weg af, de uitnodigende poorten tegemoet. (TC)

De hartstocht van Molly T. van Lawrence Sanders (Luitingh, 24,90) is een gedocumenteerde fictie. Het voorwoord is gedateerd in het jaar 1993 en het verhaal begint op 3 maart 1987. Het gaat over de feministe Molly T., die na de gewelddadige dood van haar vriendin besluit dat er maar één manier is voor de vrouw om gelijke kansen en rechten te verkrijgen, nl. via harde acties. Dankzij deze Molly krijgt de *National Woman's Union*, waar zij lid van is, er een paramilitaire feministische organisatie bij. Samen met haar zus Ann en haar zwager Rod leidt zij deze tak van de NWU. Senator Dundee stelt de reeks geweldadige acties, die dan volgen, aan de kaak en wil zo een gooi doen naar het Amerikaanse presidentschap. Na veel intriges en vele doden komen beide partijen tenslotte samen. De documentaire vorm geeft een boek een soort authenticiteit en maakt het daarmee de moeite waard om te lezen. (RK)

Verleden tijd

Het Hofgarden incident van Pamela Harcourt (Sijthoff, 19,95) is een aardige, redelijk realistische spionageroman die helaas af en toe wat saai wordt. Hugh Merrick, een aan lager wal geraakte ex-SAS-officier krijgt van een hoge ambtenaar van B.Z. buiten alle officiële kanalen een hoogst delicate opdracht. Er zijn sterke aanwijzingen dat een Oostduitsers die

25 jaar geleden naar het Westen vluchtte en volgens de Amerikanen bij aankomst onmiddellijk overleed aan zijn verwondingen, nog in leven is. Een Brits diplomaat werd ervan verdacht zijn vlucht te hebben verraden en Merrick moet nu de Oostduitsers opsporen, waarbij de geheime dienst van de DDR en de Amerikanen hem het vuur na aan de schenen leggen. (HKo)

Elsevier blijft terecht doorgaan met het uitbrengen van het werk van Ted Allbeury. Dit keer gaat het om *Het Lantaarnnetwerk* (Elsevier, 18,90), een ouder boek uit 1978. Het verhaal behelst een, in de van Allbeury bekende documentaire stijl, reconstructie van een geheime Engelse operatie in Frankrijk in 1944. De verbinding met de realiteit is een geheimzinnige zelfmoord van een vereenzaamde man. Zoals meer bij Allbeury draait het verhaal behalve om vakmanschap in het spionage en sabotagewerk ook om de liefde die een ogenschijnlijk harde man opeens van de kaart kan brengen. (TC)

Soms is het werkelijk een raadsel wat Nederlandse uitgevers van thrillers bezielt. De Engelsman Joseph Hone publiceerde in 1971 een spionageroman die zich afspeelt in Londen en Caïro tussen 1957 en 1967. Veertien jaar later verscheint deze thriller voor het eerst in een Nederlandse vertaling als *Spion in de val* (Prisma, 9,90) en het kost me de grootste moeite een lezer te verzinnen die op deze uitgave zit te wachten. Literair is het boek niet interessant, het verhaal (292 pagina's) wil maar niet opschieten, en alleen de fanatieke Egypte-reiziger zal er een gevoel van herkenning aan overhouden, want op de *couleur locale* valt weinig aan te merken. Jammer van de moeite die vertaler Felix Thijssen eraan heeft besteed; we zullen dit boek vermoedelijk snel in de ramsj terugzien. (BV)

Knokker

Het succes van Morrells eerste boek *First blood* was zo groot, dat er met *Rambo* (Luitingh, 19,90) een vervolg op is gemaakt. De rollen werden nu omgedraaid, want Morrell schreef het boek op basis van het filmscenario.

De keiharde Vietnamveteraan John Rambo zit een gevangenisstraf uit voor zijn wandaden in *First Blood*. Als hij een levensgevaarlijke opdracht van de CIA accepteert, mag hij voortijdig eruit. Hij moet een aantal Amerikaanse soldaten die nog steeds in Vietnam worden vastgehouden, opsporen, de situatie verkennen en foto's maken als voorbereiding op een bevrijdingsactie. Rambo grijpt de opdracht aan om in zijn eentje de Vietnamoorlog dunnetjes over te doen. In een goedkoop, uiterst gewelddadig verhaal met onsmakelijke tendenzen kwijt hij

Jan Cremer en Guus Luijters
Jan Cremer in beeld

Zino Davidoff
Het boek van de sigaar

Roald Dahl e.a.
Moord na de maaltijd

James Kahn
Steven Spielberg's de Goonies

Ton Vingerhoets e.a.
Popmuziekjaarboek 1986

Ray Connolly
Elvis Presley Compleet

Ed Schilders
Vergeten Boeken

Frederick Forsyth
Geen gelazer achteraf

Auguste le Breton
Het verraad van een gangster

Stephen King e.a.
Top Horror

Janwillem van de Wetering
Een vrouw van zeven voet

Janwillem van de Wetering
aktie!

Charles M. Schulz
Snoopy's wijze waarheden

Charles M. Schulz
Snoopy geeft meer dan een pootje

Pink Panther anders dan andere

Jim Davis
Garfield, een kattige vriend

Marcella Hazan
De klassieke Italiaanse keuken

Thijs Ockersen e.a.
Filmalmanak 1986

Peter Nicholls
De fantastische film

John Howlett
Frank Sinatra - The Voice

Rien van der Helm
Compact Disc

Walraven
Motel om te mijden

Boris Vian
Wie lelijk is maken we af

Ambrose Bierce
Alle Verhalen

Fredric Brown
Nachtmerrie in groen

**Loeb uitgevers
W&L Boeken**

Willemsparkweg 142
1071 HR Amsterdam
020 - 64 13 78

zich van zijn taak. Moordmachine Rambo blijkt zijn innerlijke kracht te putten uit het Zenboeddhisme, zodat de lezer ook nog allerlei vliesdun gefilosofeer voor lief moet nemen. (HKo)

Meesteres

Martha Grimes lijkt in **Het heilzame halssnoer** (Prisma, 9,90) pogingen te doen om Tom Sharpe in geestigheid te overtreffen. Haar dorpje Littlebourne wordt bevolkt door stompzinnige edellieden en onaangename middenstanders. In tegenstelling tot Sharpe probeert ze haar verhaal binnen de grenzen van de traditionele *whodunnit* te houden en de ongeëvenaarde zwartgalligheid van Sharpe wordt overgoten met een zoet sausje dat er niet zo goed bij past.

Als de gezellige, dorpse sfeer eenmaal verstoord is door een moord, blijft er van de jolige toon niets meer over. De ingehuurde speurders banen zich moeizaam een weg door allerlei vervelende details. Uiteindelijk blijkt de oplossing van de schuldvraag verborgen te zitten in een puzzel die geënt is op een *'mystery game'*. Voor de liefhebbers zal dat misschien een leuke vondst betekenen. (FH)

Het grote voorbeeld voor de schrijfsters van puzzeldetectives blijft natuurlijk Agatha Christie. Als Nederlandse beheerder van haar geestelijke erfenis heeft uitgeverij Sijthoff onlangs weer een wedstrijd georganiseerd waarop duizenden reacties zijn binnengekomen die de populariteit van de schrijfster weer eens onderstrepten (als de gestage verkoopsuccessen dat al niet deden). Als aardigheidje is de eerste detective van Christie in een goedkope heruitgave uitgebracht en voorzien van aardig en informatief essay over Christie door de Nederlandse misdadschrijver Tomas Ross. **De zaak Styles** (Sijthoff, 9,90) blijkt nog steeds goed leesbaar. De schrijfster paste er voor het eerst de truc toe die zij later nog wel meer zou gebruiken, door de daad in vereniging te laten verrichten. **Doem der verdenking** (Sijthoff, 23,50), dat ter gelegenheid van de verfilming in een nieuwe omslag is gestoken, is daarvan een voorbeeld. De schrijfster was toen al zo'n veertig jaar bezig en komt het daardoor dat het verhaal nogal geforceerd aandoet? Of komt het misschien omdat noch Poirot noch Miss Marple in dit boek mogen schitteren? (TC)

Piloot

Squadron 545 van NJ Crisp (Hollandia, 24,90) heet in de oorspronkelijke uitgave *Yesterday's gone* en die beide titels duiden erop dat het boek de vliegerscarrière

beschrijft van een RAF-piloot in WO II. Qua karakter is het boek moeilijk te plaatsen. Het doet zich voor als een uit het vliegerslogboek geromantiseerd verhaal. Als zodanig geeft het een tamelijk gedetailleerd beeld van de training van oorlogspiloten en van de strijd om er voldoende van hen in de lucht te houden. Echte avonturen komen er eigenlijk niet in voor. Het enige verrassende is de afloop van het verhaal. De auteur, met voorletters waarvan de betekenis onbekend blijft, heeft verder thrillers op zijn naam staan, vandaar misschien. Hij schrijft in ieder geval boeiend over een interessant onderwerp. (WV)

Ademloze spanning

Noodlot in Nan-Ling van Berkeley Mather (Elsevier, 17,90) is de vrijmoedige vertaling van *The hour of the dog*. Het verhaal speelt tijdens de bezetting van de Engelse kroonkolonie Hongkong in WO II door de Japanners. Een van de overlevende verdedigers, Vincent Stafford – die tevens een Hongkonger van geboorte is en een van de grote zakenlieden aldaar – speelt de hoofdrol in dit spannende boek. Hij vlucht door bezet Japans gebied en bereikt na allerlei omzwervingen Tsjoeking, de toenmalige hoofdstad van het China van Tsjang Kai Tsjek. Dit is een

van de betere boeken van Mather, waarvan de schrijfprodukten zeer wisselend van kwaliteit zijn. Weliswaar zitten er in het verhaal enkele onwaarschijnlijkheden – zoals een ontmoeting met Mao – en opvallende toevalligheden, maar het blijft een prettig lezend werkje. (WV)

Van de reeds in 1983 overleden Desmond Bagley verscheen alsnog posthuum **Konvooi in gevaar** (Elsevier, 23,50) dat tegelijkertijd als **Juggernaut** ook in de Engelse pocketversie te koop is. Het verhaal speelt zich af in een denkbeeldig land in Afrika, waar een Engels bedrijf de generatoren voor een te bouwen elektrische centrale in een groot konvooi naar het binnenland moet vervoeren. Halverwege wordt men met een militaire staatsgreep en een opstand bedreigd en komt men langzaam maar zeker midden in een burgeroorlog terecht.

Het is een bijzonder spannend verhaal geworden, vooral door de wijze waarop wordt beschreven hoe het konvooi een speelbal wordt van regeringsgetrouwe en opstandige legerofficiëren. Het is een verademing ten opzichte van vele andere probeersels in dezelfde richting en de meeste lezers zullen er in een adem door heen willen. (WV)

Driemaal briljante misdaad

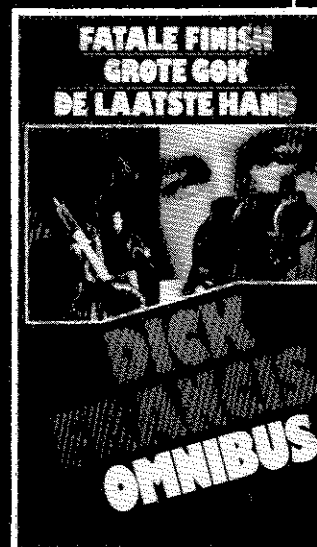
Een eerste omnibus van de Engelse grootmeester.

Fatale finish, *Grote gok* en *De laatste hand* nu kloek bij elkaar. Bij Francis is de *thrill* altijd aanwezig: 'Hij is een van de weinigen die een gevecht tussen twee mannen met een stoelpoot drie bladzijden lang kan laten duren zonder dat je denkt dat het maar eens afgelopen moet zijn.' – *Rinus Ferdinandusse*

Dick Francis **Omnibus**
784 blz./Geb. f 38,50

In iedere boekhandel te koop

ARBEIDERSPERS SINGEL 262

Geoffrey Jenkins heeft zich gespecialiseerd in avonturen op zee. De **diamantbron** (Sijthoff, 19,90) is daarvan weer een voorbeeld en een geschikt boek voor alle bewonderaars van de *Avonturen van Kapitein Rob*. De diamantbron moet zich ergens voor de kust van Zuidwest-Afrika bevinden, maar heeft al tallozen naar de verdommenis geholpen. Een jonge geoloog weet echter van geen wijken en trotseert zo'n beetje alle voorkomende vreemde natuurverschijnselen om achter de vindplaats van het fortuin te komen. Een typische zonderling, bosjesmannen en andere concurrentie proberen het hem moeilijk temaken en met veel succes. In het begin komt het verhaal traag op gang, maar verder blijft de vaart erin. De uitgever raakte ook enigszins het spoor kwijt en noemt op de achterflap een van de hoofdpersonen Sheldon, terwijl hij in het boek zelf Shelborne wordt genoemd. Het is een van de raadsels die overblijven na lezing. (TC)

Koninklijk

Een jonge Amerikaanse wordt na 8 jaar huwelijk door haar man verlaten. Zij besluit niet bij de pakken neer te zitten, maar New York te verlaten, en vertrekt naar Amsterdam. Haar uitstapje valt net in de periode van de kroning van Beatrix, waardoor ze in een Amsterdam vol rellen belandt en bovendien raakt ze betrokken in een internationaal spionagecomplot (waarbij ze bovendien meteen weer in de armen van een nieuwe man verzeilt). Dit scenario en het feit dat de auteur een vrouw is, wekken misschien de vrees dat het een sentimentele damesroman van de ergste soort is. Dat is zeker niet het geval. **Vlucht naar Amsterdam** (Sijthoff, 19,95) van Carolyn Hougan is vlot, spannend en onderhoudend. Dat het allemaal klopt in Amsterdam, zodat je de kloeke Amerikaanse op de voet kunt volgen bij haar avontuurlijke omzwervingen, schijnen we vooral aan de vertaler te danken te hebben. Ik las het met veel plezier en mijn vriend ook. (MB)

Guitestreken

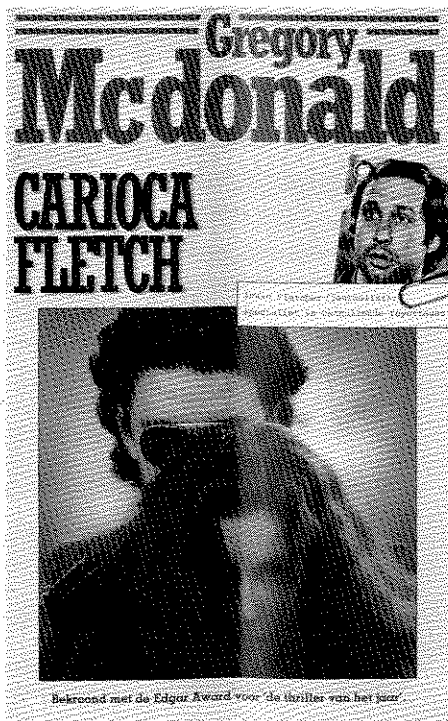
Fletch is een goedgebekte journalist die op nadrukkelijke wijze alles en iedereen aan zijn laars lapt. In zijn eerste avontuur dat ook **Fletch** heet (Veen, f 8,50) kunnen ze een onderscheiding voor dappere strijd niet aan hem kwijt, weigert hij de alimentatie voor zijn twee laatste echtgenoten af te dragen en negeert hij de aanwijzingen van zijn bureauredacteur uit principe. Zelfs als je in aanmerking neemt dat hij moet werken in een dóór en dóór corrupte wereld, is de conclusie dat hij veel meer mensen tegen zich inneemt dan nodig is.

Als er grootscheeps wordt gehandeld in drugs, kan je er zeker van zijn dat ook de politie erbij is betrokken. Een niets ontziende reporter moet dan in het geniep werken en zeker als je vreest dat de hoofdredactie verbanden onderhoudt met het Syndicaat, moet je je goed indekken. Het regisseren van ontmoetingen met ex-echtgenoten is echter vragen om moeilijkheden en is alleen te verklaren uit de humoristische inslag van de schrijver, Gregory MacDonald, die erin is geslaagd een zeer geestig boek te schrijven. (FH)

Fletch was het eerste avontuur dat al eerder in de Crime-de-la-Crime serie verscheen (en nu naar aanleiding van de verfilming ook weer in de Engelse pocketversie is te krijgen). **Carioca Fletch** (Veen, f 8,50) is een van de latere avonturen van journalist Fletcher (afgekort tot Fletch). **Carioca** is de bijnaam voor een inwoner van Rio de Janeiro en het verhaal lijkt alleen maar te zijn geschreven omdat MacDonald een keer het carnaval van Rio heeft meegemaakt. Veel de samba dansen en lol maken, verder is het een rommelig verhaal. Door de vlotte, snelle en soms amechtige stijl en het voortdurende geluid van bongo's, conga's en andere trommeltjes heeft het nog wel wat. Vooral als je op de bank ligt met een Cuba libre naast je, de pick-up aan en het boek langzaam uit je handen glijdt. (TC)

Slecht weer

Wurgende koude van Christopher Leach (Hollandia, f 24,90) is een verhaal om het werkelijk koud van te krijgen. Tijdens een

extreme kou komt een trein in het zuiden van Engeland vast te zitten. Het isolement duurt een paar dagen en over veel meer dan een reep chocolade en drie kaarsen kunnen de zes passagiers in die ene wagon niet beschikken. Ze blijken verder wel allemaal een 'geheimpje' te hebben, de reden om juist nu de trein te nemen, en door omstandigheden gedwongen geven ze elkaar daar stukjes van prijs. Maar niet helemaal, want ze worden gered. Daarna worden ze door de schrijver gevolgd om de lezer te laten weten hoe het verder afloopt (niet onverdeeld goed). Ik kan me spectaculairder trajecten voorstellen dan het stuk tussen Londen en Portsmouth, maar dat maakt het verhaal wellicht authentieker. (GJT)

Peter Turnbull is de schrijver van Schotse politieromans, waarvan er al enkele in het Nederlands zijn verschenen. Het derde vertaalde boek heet **Sneeuw tussen het ijs** (Prisma, f 9,90). Het speelt zich af in Glasgow en begint als er tussen een zending garnalen pakjes 'wit poeder' aange troffen worden. Tegelijkertijd ontdekt men een dame, die door een overdosis van dat poeder naar de andere wereld is geholpen. De garnalen blijken door een Nederlands exportbedrijf te worden geleverd en om die reden halen de Schotten er een Nederlandse adjudant bij om gezamenlijk de strijd aan te binden met een bloeddorstige lastig te traceren misdaadorganisatie. Helaas heeft onze landgenoot een gans andere werkmethode dan de Britten, wat de onderlinge sfeer niet ten goede komt. Het verhaal is niet echt spannend, de afloop ironisch maar niet onrealistisch. (RK)

Spanning om de Sjah

Familiebedrijf, het debuut van David Wiltse (Veen, f 24,90), heeft meteen een spannende thriller opgeleverd en gaf hoge verwachtingen waaraan zijn tweede, maar eerder in Nederland uitgebrachte thriller **Het helse donker** niet helemaal beantwoordde. In dit boek vinden de gebeurtenissen plaats tegen de achtergrond van de vlucht van de Sjah uit Iran en zijn daarop volgende pogingen in de V.S. asiel te krijgen. Een Amerikaanse ex-president heeft een gigantisch bedrag van de Sjah tot zijn beschikking gekregen om door betaling van smeergelden aan de verblijfsvergunning te komen. Het zwarte schaap van een rijke familie die een privéveiligheidsorganisatie leidt, raakt bij het geheel betrokken en terwijl voortdurend wordt geprobeerd hem uit de weg te ruimen, weet hij langzaam de stukjes van de ingewikkelde legpuzzel in elkaar te passen. (HKO)

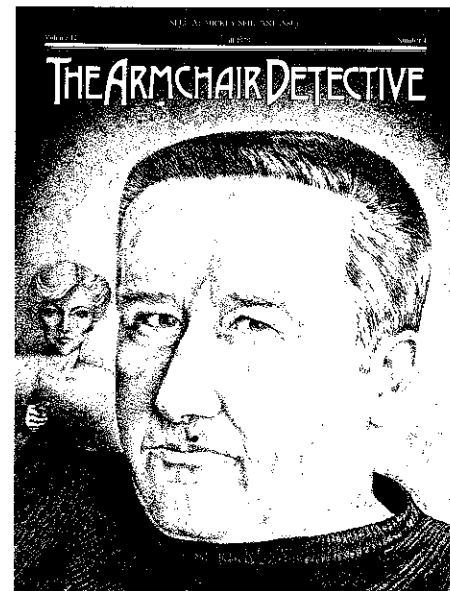
Alleen voor liefhebbers

deel 2
over de
fanbladen

is: **The Droid review of mystery**, Box 8872, Boston, Massachusetts 02114, USA.

Waldenbrooks, een enorme boekhandel-sketen die het Amerikaanse equivalent is van de Bruna-boekwinkels bij ons, is onlangs begonnen met een maandelijks nieuwsbrief, getiteld **Crime Times**. Die wordt gratis verzonden aan de meer dan 35.000 leden van de Misdaadclub van Waldenbrook. Ongeveer de helft van elke aflevering van acht pagina's wordt gebruikt voor advertenties voor pas verschenen misdaadboeken die in de winkels te koop zijn, terwijl de resterende ruimte wordt gevuld met vraaggesprekken met en artikelen over populaire misdaadschrijvers, plus een korte quiz of een kruiswoordraadsel. De 10 tot 20% korting die leden van de Waldenbrook boekenclub op uitverkoren titels krijgen is van weinig nut voor Europeanen (behalve voor degenen die een reisje naar Amerika in de zin hebben en graag een voorraadje Engelstalige boeken tegen uitstekende prijzen willen inslaan), maar omdat het lidmaatschap gratis is, kan het geen kwaad om lid van de club te worden, al is het maar om op de verzendlijst voor **Crime Times** te komen. Richt uw verzoek aan: **Waldenbrook Mystery Club**, 201 High Ridge road, Stamford, Connecticut 06904, USA.

Zoals de naam al aangeeft richt **The Droid review of mystery** zich op de bespreking van pasverschenen boeken, hoewel elke maandelijks aflevering ook minstens een kort artikel bevat over een onderwerp dat met het misdaadboek heeft te maken. Een proefnummer kost \$ 2,— en een jaarabonnement \$ 18,— Het adres

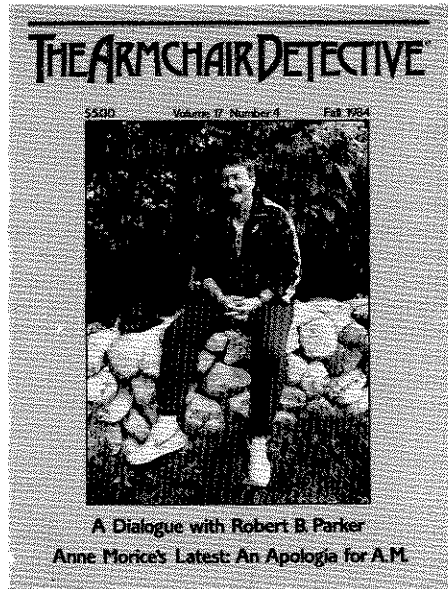
Hardboiled, het jongste blad, wordt door de Amerikanen een 'semiprozine' genoemd. Het wordt meer professioneel gemaakt dan een fanblad, bij voorbeeld omdat het medewerkers betaalt in plaats van een gratis nummer geeft, maar het is minder professioneel dan een 'prozine' (een samentrekking van 'professionel magazine') omdat je er alleen op kunt abonneren en het niet als los nummer te koop is. Volgens eindredacteur Wayne Dundee 'krijg je vier maal per jaar een blad met verhalen met vaart en stootkracht van gevestigde oude rotten en spannende nieuwe talenten. Er komen ook artikelen in te staan, besprekingen, vraaggesprekken en een levendige brievenrubriek. We rekenen op de lezers voor hun mening en nieuwe ideeën. **Hardboiled** zal nooit saai of voorspelbaar worden.' Ik heb de eerste twee afleveringen van Wayne gelezen en ik moet het met hem eens zijn dat het blad niet saai en nooit voorspelbaar is, hoewel het ongepolijst is en de opmaak amateuristisch aandoet. Ik kan

het van harte aanbevelen, vooral aan degenen die graag op de Amerikaanse markt willen publiceren. **Hardboiled** is het enige blad voor de liefhebber dat misdaadverhalen opneemt. Verhalen en abonnementen moeten worden gestuurd aan: **Hardboiled**, 903 no. 8 Jackson Street, Belvidere, Illinois 61008, USA. Een proefnummer kost \$ 3,50 en een jaarabonnement \$ 14,—.

Mijn favoriet onder de algemene misdaadbladen is Bob Napiers **Mystery and Detective Monthly**, een publicatie die enig in zijn soort is en die wordt gemaakt door de lezers. In elk nummer zitten enkele pagina's met korte boekbesprekingen, kleine annonces en persoonlijke stukjes, maar het merendeel van de 25 tot 30 pagina's is gevuld met brieven. Geen brieven aan de redactie, maar brieven aan de andere lezers van **MDM**. De brieven zijn het blad en ze maken **MDM** de perfecte plek voor critici in de dop om hun voorkeuren en afkeer te laten blijken, om een schrijver die ze net hebben ontdekt te prijzen of om een populair boek dat ze hebben gelezen en verachten te kraken, om met nieuwe vrienden te corresponderen die net als jij van misdaadboeken houden. Als je maar één Amerikaans blad voor de liefhebber kan kopen, neem dan dit. Je kan je abonneren voor het aantal nummers dat je wil hebben. Per nummer kost dat \$ 3,—. (Dus een proefnummer kost \$ 3,—, een jaarabonnement \$ 36,—, een kwartaalabonnement \$ 9,—, enz.) Richt uw brieven aan: **Bob Napier**, 14411-C South C street, Tacoma, Washington 98444, USA.

Josh Pachter

Hier li(e)gt Eric Ambler autobiografie van een aartsvader

Eric Ambler: eersteklas boeken en derdeklas hotels

In 1977 had ik als thriller-recensent van de Haagse Post een vraaggesprek met Eric Ambler, de grondlegger van de moderne thriller, die toen 68 jaar was. Het was een leeftijd die we tegenwoordig niet meer echt oud noemen, maar de auteur zag er nogal broos uit. Hij vertelde dat hij plannen had om zijn autobiografie te schrijven en ik dacht dat hij daarmee maar beter haast kon maken. De broosheid was blijkbaar bedriegelijk, want acht jaar later is Ambler nog steeds onder ons. Hij heeft ook nog een thriller aan zijn oeuvre toegevoegd en het eerste deel van de autobiografie is verschenen. *Here lies Eric Ambler* heet hij (Weidenfeld, f 55,75). Het is een interessant en vermakelijk verhaal en er straalt een vitaliteit uit die de indruk wekt dat het tweede deel er

ook wel zal komen. Geheel in de stijl van een *suspense* schrijver laat Ambler echter in het midden of hij inderdaad met deel twee bezig is. In een fraaie dialoog in het eerste hoofdstuk laat hij een oude kennis vragen naar 'het tweede bedrijf'. Ambler zegt dat hij niet eens het eerste bedrijf van zijn biografie heeft en krijgt te horen dat in Hollywood, waar het gesprek zich afspeelt, iedereen een 'eerste bedrijf' heeft. De armoedige jeugd, de eerste pogingen, de doorbraak, de kassuccessen erna en het grote geld. Maar wat dan? Wat is er verder nog? Het blijkt dan dat de man vooral bang is dat 'het tweede bedrijf' de afrekening zal inhouden en zelf heeft hij ook een vuilte te verbergen. Ambler laat hem in het ongewisse, maar uit zijn biografie blijkt dat hij net als in

zijn thrillers ervoor heeft gekozen de hoofdpersoon van zijn autobiografie de rol te geven van betrekkelijke buitenstaander die tegen wil en dank in de gebeurtenissen verstrikt raakt. *Here lies Eric Ambler* is zo vooral ook een mooi tijdsbeeld geworden, waarin een jongeman met artistieke aspiraties langzaam maar zeker naar het eerste plan oprukt. Of Ambler liegt is door gebrek aan secundaire bronnen moeilijk na te gaan, maar voorgoed gaan liggen doet hij zeker niet. In het beginhoofdstuk vertelt hij dat dat laatste toch bijna was gebeurd, voordat hij met de biografie was begonnen. In een bizar ongeluk – hij raakt bedwelmd in een gloednieuwe auto door de dampen die van de hete motor komen – raakte hij van de weg en sloeg enkele malen over de kop met als resultaat slechts een lichte hersenschudding. De dokter vindt dat hij geluk heeft gehad en beseft niet dat dat geluk ook betekent dat

★

het geheugen van Ambler intact is gebleven om aan zijn biografie te gaan werken.

Na het inleidende hoofdstuk is *Here lies Eric Ambler* volledig chronologisch opgebouwd. Het verhaal begint in 1909 met zijn geboorte en een korte terugblik op de achtergrond van zijn ouders, waarna de lagere en middelbare schooltijd aan de orde komen, een stukje studentenleven en zijn loopbaan in het bedrijfsleven tot het moment dat hij besluit om uitsluitend als schrijver door het leven te gaan. De jaren van WO II vullen een belangrijk deel van het boek en zijn het begin van zijn werkzaamheden voor de filmindustrie. Het verhaal eindigt voorlopig met de publicatie van *Judgement on Deltchev* in 1953. In het inleidende hoofdstuk legt Ambler uit waarom hij aan de autobiografie is begonnen. Tijdens toernees door Amerika werd hij voortdurend lastig gevallen door bewonderaars die van alles wilden weten waarover de auteur nog nooit had nagedacht. Die ontmoetingen eindigden nog wel eens vervelend, omdat Ambler niet aan het beeld beantwoordde dat men zich van hem had gevormd. 'Echte auteurs dragen geen pak of beha, volgens dat mens,' zegt zijn publiciteitsagent als hij verbaasd vraagt waarom een mevrouw zo boos op hem is. 'Van beha's weet ik niets,' zegt Ambler. 'Maar ik was toch niet de enige die een constuum aanhad?' 'Kom op, er moeten nog meer handtekeningen worden gezet,' zegt de publiciteitsman. De stemming kon vooral omslaan als Ambler zei dat zijn boeken niet biografisch zijn. Zijn bewonderaars menen te weten dat dat niet kan. Uit *Here lies Eric Ambler* wordt duidelijk dat de boeken toch verzonnen zijn en volstrekt niet autobiografisch in de strikte betekenis van het woord, maar net als elke andere goede schrijver heeft Ambler voldoende meegemaakt om zijn boeken te kunnen schrijven. Verder beschikt hij over een goed waarnemingsvermogen en vol-

doende fantasie om een smakelijk boek in elkaar te steken.

Zijn levensverhaal spreekt de mythe tegen dat een trieste jeugd een goed begin is voor een schrijver. Ambler komt zo te lezen uit een stabiel gezin en heeft een plezierige jeugd gehad. Hij is de oudste uit een gezin met drie kinderen, waarvan het zusje een nakomertje is. Zijn vader werkte op de publiciteitsafdeling van een bedrijf, maar was voornamelijk druk om samen met zijn moeder variëteévoorstellingen te geven. Ze hadden een marionettentheater, waarbij hun eigen hoofd als kop voor de poppen diende. Toen de jongetjes Ambler ouder werden, hielden ze daar mee op en ging zijn vader op een reclamebureau werken. Het gezin had een arbeiders- en middenstandsachtergrond en zijn ouders zagen het belang van goed onderwijs in. Eric was een pienter jongetje dat graag las en opgroeide op een menu van spannende jongensboeken. Zijn oma gaf hem graag een boek voor zijn verjaardag en verraste hem zo eens met *Eric or Little by little* in de gedachte dat ze een boek had gekocht waarin de hoofdpersoon met dezelfde naam als haar kleinzoon stelselmatig vooruit kwam in het leven. Eric zelf ontdekte helaas dat het boek door een dominee was geschreven en over een snotterende en huilerige zondaar ging die stapje voor stapje de hel naderde. Hij had als kind nog zo veel ontzag voor boeken dat hij niet beseftte dat ze net als een slechte variëteévoorstelling uitgefloten konden worden of gewoon genegeerd. Behalve door spannende boeken werd zijn fantasie ook geprikkeld door de oorlogsvonturen van twee ooms in WO I. De ene kwam in de war terug uit Vlaanderen en de andere had een mooie tijd in het vroegere Mesopotamië. De ene oom werd weer rustig en begon aan een lange loopbaan als oplichter die hem in de gevangenis bracht. Ambler schrijft laconiek dat dat vermoedelijk begon toen zijn oom als getuigdeskundige in een proces ontdekte dat hij veel meer van de schroothandel wist dan de hele politie en justitie bij elkaar. Helaas werd hij door loslippigheid van een beken-

★

de toch uiteindelijk gesnapt, maar kon hij zo wel zijn neefje mooie verhalen over het gevangenisleven vertellen. In zekere zin was Eric Ambler typisch de zoon van zijn vader. Hij werkte zelf eerst op de publiciteitsafdeling van een fabriek van elektrische apparaten en trad daarna in dienst van een reclamebureau. Het variëteé liet hij links liggen, zijn grote liefde was het toneel en hij droomde ervan een belangrijk toneelschrijver te worden. Elke tekstschrijver op het reclamebureau die zichzelf serieus nam, was bezig in zijn vrije tijd met pogingen om tot de literatuur door te dringen. Ambler beseftte na verloop van tijd dat zijn toneelstukken niet verder zouden komen dan het amateurcircuit en richtte zijn aandacht op de thrillers. Als lezer van het genre had hij er

moeite mee dat de verhalen bol stonden van groteske conspiraties tegen de wereld, terwijl de held van het verhaal meestal werd gekarakteriseerd door grenzeloze stupiditeit in combinatie met een bovenmenselijke vindingrijkheid en knokkels die niet kapot te slaan waren. Ambler had het idee dat het allemaal realistischer moest kunnen en begon met zelfvertrouwen aan zijn eerste boek, *The dark frontier*. Voor de intrige kwam zijn technische opleiding hem te pas, waarin hij had kennisgenomen van de toendertijd net beginnende atoomfysica. Het gevolg was dat de atombom zijn intrede deed in de thriller. Verder dacht hij de spanning te verhogen door de hoofdpersoon een gespleten persoonlijkheid op recept van G.C. Jung te geven. Ondanks zijn eigen aarzelingen over de kwaliteit, vond Ambler vrij makkelijk een uitgever die benieuwd was wat de jonge auteur nog meer aan thrillers op het programma had staan. Hij vond het tegelijk een geruststellend idee dat Ambler een vaste betrekking had en zo niet de hele dag om voorschotten zou komen zeuren. Ambler deed echter niets liever dan zijn baan zo snel mogelijk opzeggen. Hij had het vasteland van Europa ontdekt en in de gaten gekregen dat je daar met Engelse ponden een heel eind kwam. Het gevolg was dat zijn boeken vooral herkenbaar zijn aan derderangs hotelletjes, familiépensions en goedkope restaurants in achterafstraten van de grote steden in Europa. Na publicatie van zijn derde boek, *Epitaph for a spy*, nam hij de grote stap, gewapend met het advies van zijn uitgever dat hij als schrijver van goede pulp zich niet moest meten aan serieuze auteurs, omdat hij dan alleen maar gedepimeerd zou raken. Omdat *Knopf* in Amerika zijn boeken ook ging uitgeven, stond niets een bloeiende schrijversloop-

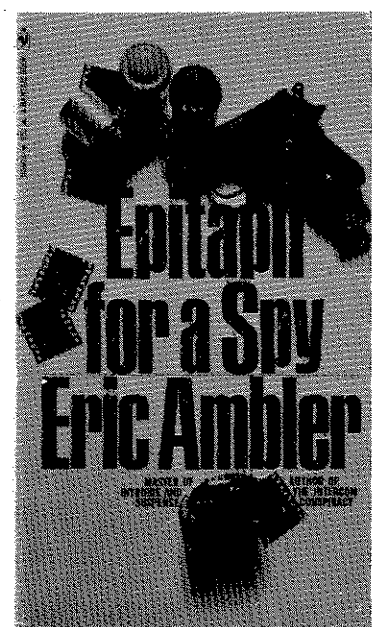
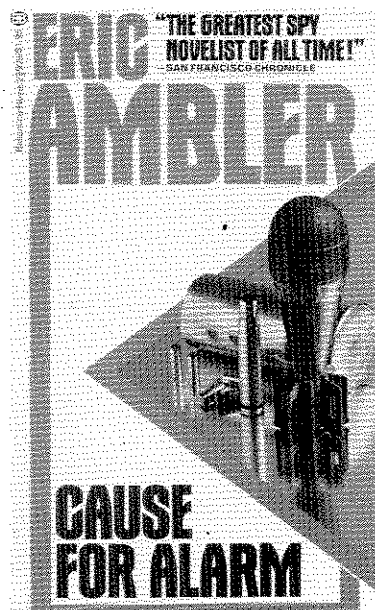
★

baan in de weg. Maar toen brak WO II uit.

Als vaderlandslievende Engelsman keerde Ambler terug naar huis en nam vrijwillig dienst. Hij raakte tenslotte bij een militaire afdeling terecht die zich met propaganda- en instructiefilms bezighield en ontwikkelde zich tot een bekwaam scenarioschrijver. Enige tijd na de oorlog kreeg hij het verzoek om een lezing te houden over de relatie tussen film en schrijven. Terwijl hij zijn speech voorbereidde, schrijft Ambler, beseftte hij dat hij scenarioschrijven leuk vond, maar boeken schrijven eveneens ambiëerde. Kon je die twee dingen tegelijk doen of moest je kiezen? Hij kwam er zelf niet uit. Het werd intussen 1953 en *Judgement on Deltchev* verscheen, een boek dat door zijn antistalinistische strekking Ambler weer volop als auteur in de aandacht van de kritiek bracht. Een goed moment om een pauze in de autobiografie in te lassen. Het wachten is nu tot het doek weer opgaat voor het tweede bedrijf.

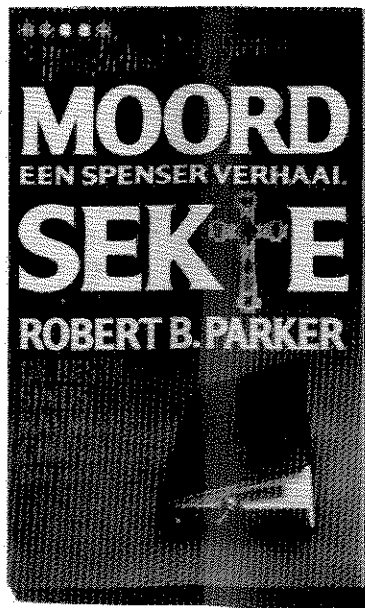
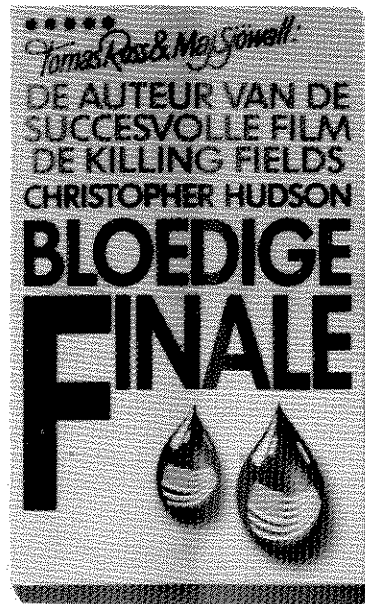
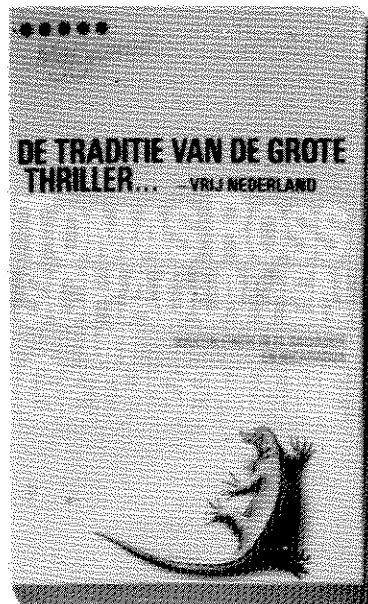
Theo Capel

Eric Ambler The Mask of Dimitrios

Tomas Ross & Maj Sjöwall:

5-STERREN THRILLERS VAN INTERNATIONAAL ERKENDE TOPAUTEURS GESELECTEERD DOOR TOMAS ROSS & MAJ SJÖWALL

SPECTRUM
BOEK

f19,90 bij de boekhandel

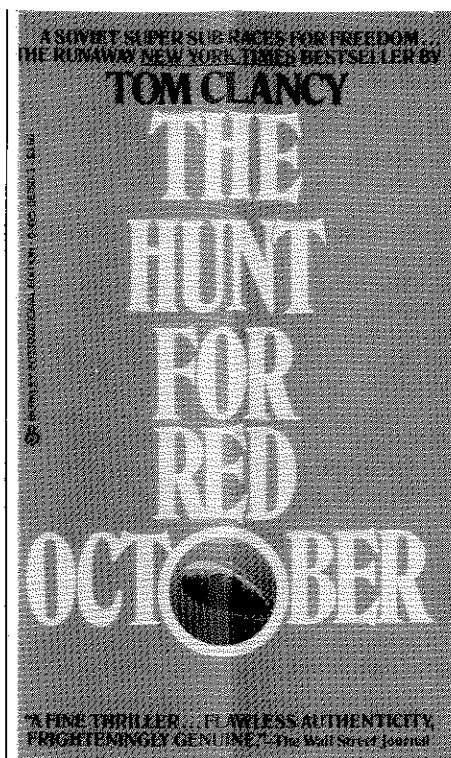
Made in USA & UK

Geen zee te hoog

Hoe ingewikkeld kan een spionageroman worden gemaakt, voordat hij onleesbaar wordt? Le Carré heeft de onbegrijpelijkheid bijna tot stijlform verheven, op prachtige wijze weergegeven in de televisieserie waarin Alec Guinness van de ene scène naar de andere neuzelt, zonder dat het verhaal er nog iets toe lijkt te doen. Walter Winward is stilistisch minder begaafd en is daardoor in *Cougar* (Corgi, VD, 13,60) gedwongen zijn ingewikkelde intrige serieus te nemen. Het gaat - geloof ik - om een door de CIA gemaakte film die de Duitsers de indruk moet geven dat de Russen, en niet zij, zes miljoen joden hebben vermoord. En, of dat nog niet genoeg is, wordt er ook een Engelse dienst op doortrapte wijze bij betrokken. Werkelijk, iets leuks is over het boek niet te melden. (FH)

In *The hunt for Red October* van Tom Clancy (Berkley, VD, f 14,75) gaat het recht-toe-recht-aan tussen de Russen en Amerikanen. Een onderzeebootcommandant besluit met zijn nagelnieuwe atoom-onderzeeër naar de Amerikanen over te lopen en krijgt de volledige Russische vloot achter zich aan. Dat maakt de Amerikanen uiteraard nerveus, want zij weten niet welk cadeautje onder water naar hen onderweg is. Aan Amerikaanse kant wordt daarom ook alles gemobiliseerd. Het leven onder water wordt afgewisseld met zeeslagje spelen, waar de in de strijdmachten geliefde acroniemen als CINCLANT wel eens te vaak om je oren vliegen. Maar Clancy is er in geslaagd een zeer spannend mengsel van stratego, menselijke besognes en de superioriteit van het Vrije Westen te maken. Omdat ook president Reagan dit boek met plezier zou hebben gelezen, is het duidelijk wie wie ten slotte te slim af is. (TC)

Het Sinterklaascadeautje voor Ferry Hoogendijk die het op zich nam een Nederlandse jet-set thriller te schrijven is nu ook bekend. Het heet *The dossier* van Salinger en Gross (Corgi, VD, f 13,60) en laat zien hoe je echt een spannend boek moet maken voor en over het Avenue-publiek. Salinger is de vroegere perschef van president Kennedy en samen met zijn medeauteur heeft hij een thriller bedacht over een televisiejournalist die betrokken raakt in een internationaal schandaal over de toekomstige president van Frankrijk. De Russen hebben er mee te maken, oude Nazi's en de CIA en er moet van het ene prachtige hotel naar het andere prachtige hotel over de hele wereld worden gevlogen, liefst per Concorde. Mijn tenen gingen er niet van krullen, wel mijn mondhoeken, vooral toen ik las hoe de (onvermijdelijke) vriendin van de held vaststelt

of een man wel of niet deugt. Goede mannen doen de bril van de w.c. weer omlaag nadat ze hebben geplast. Ik zou eerder hebben gedacht dat ze de bril omhoog doen voordat ze deze daad stellen. (TC)

Met een ander

Ed McBain blijft onvermoeibaar zijn politie-thrillers over het 87th Precinct publiceren, maar ik vrees dat ik niet de enige lezer ben die langzamerhand uitgekeken

raakt op de steeds eenvormiger avonturen van Steve Carella en zijn collega's. Het zou me niet verbazen als McBain zelf ook af en toe door verveling wordt overmand en daarom een paar jaar geleden naast zijn 87th Precinct-boeken een nieuwe serie is begonnen rond Matthew Hope, advocaat in Calusa, Florida. De recentste aflevering heeft net als alle vorige een sprookjestitel, *Jack and the Beanstalk* (Sphere, VD, 13,60), en het is weer een onderhoudend, prima leesbaar verhaal. Aan het begin krijgt Matthew Hope een nieuwe opdoffer in zijn *midlife crisis* te verwerken, als zijn vriendin Dale hem meedeelt dat ze met een ander gaat trouwen. Gelukkig laat hij zich daardoor niet echt van zijn werk afhouden, ook niet als de ene aantrekkelijke dame na de andere ontkleedt uit zijn zwembad opduikt. (BV)

In *Adrenaline* van James Dillinger (Signet, VD, f 14,75) ontmoeten twee homofiele heren elkaar voor het eerst in een bar. Zij gaan samen naar huis en bedrijven de liefde waarbij zij zoveel lawaai maken, dat een licht gestoorde buurvrouw de politie belt met de boodschap dat er volgens haar op z'n minst iemand vermoord wordt. De politie valt gewapend binnen en wel op zo'n manier dat er alsnog doden vallen. De vrienden slaan op de vlucht en proberen al vluchtend hun recht te verkrijgen. De rol die de politie speelt is duivels en ons maar al te goed bekend uit de oude sheriffverhalen, van *The Choir Boys* tot *Rambo*. Het verhaal is wat dat betreft zowel spannend als huiveringwekkend. Het homo-erotische element in het boek, dat bestaat uit zeer gedetailleerde beschrijvingen van het seksleven van de voortvluchtigen, zal echter maar een beperkt publiek aanspreken (of eerder bij een groot publiek afkeer oproepen). (RK)

Wel of niet dood?

Voices in an empty room van Francis King (Penguin, NL, 16, 40) gaat zoals de titel al doet vermoeden over het in contact treden met het dodenrijk. Is het nu mogelijk of niet? Sybil Crawford is er heilig van overtuigd dat het kan en dat haar dierbaar overleden broer contact met haar zoekt. Lavinia Trent, een beroemd toneelspeelster, wil zo graag nog wat horen van haar overleden zoon en Bridget Nagel van haar op de Falklands gesneuvelde man. Deze drie dames ontmoeten elkaar in hun wanhoop. Van elk afzonderlijk wordt verteld hoe hun verhouding met de overledene was en wat er zich vervolgens afspeelde. De auteur beschrijft soms op ironische wijze hoe de paranormale experimenten worden uitgevoerd. Verder weet hij de verschillende types goed uit te beelden en het geheel tot een verhaal te maken dat niet snel verveelt. (RK)

Zachtgekookt

Elke *hard-boiled* auteur let er zorgvuldig op, zijn held van trekjes te voorzien die hem onderscheiden van illustere voorgangers als Philip Marlowe en Lew Archer. Howard Engel is bij het schrijven van *The suicide murders* (Penguin, NL, 13,60) wat dat betreft niet over één nacht ijs gegaan. Benny Cooperman, privé detective, is van Joodse afkomst en heeft dan ook een type-rende moederbinding. In tegenstelling tot zijn papieren collega's opereert hij niet in het mondaine LA of een andere metropool, maar in een tuttig Canadees provinciestadje. Hij rookt niet en drinkt matig, en voelt geen aandrang zijn vrouwelijke cliënten op verkeerde gedachten te brengen. De maaltijd gebruikt hij meestal bij z'n ouders. Dat hoort niet. Privé-detectives hebben geen ouders, tenzij seniel en in een verzorgingstehuis. Het zou me niet verbazen, als Cooperman zich in een volgend deel verlooft.

Het verhaal is standaardkost. Malverse-rende notabelen, iedereen dekt iedereen en het is aan Benny, zich een weg te banen door deze geperverteerde jungle. Engel heeft als extraatje de beproefde Ross Macdonaldtruc toegepast, de kiem van alle misère reeds twintig jaar geleden te leggen, waardoor op het eind verrassenderwijs iedereen elkaars broer, grootvader of onecht kind blijkt te zijn. Ik vind het allemaal wat braaf en saai. Benny is te aardig om het in zijn vak lang uit te houden. (HKg)

Bij een thriller die zich afspeelt in de wereld van de paardenfokkerij en racerij kunnen we niet anders dan aan Dick Francis denken. *Tip on a Dead Crab* van William Murray (Penguin, NL, 13,65) kan die voor de hand liggende vergelijking echter niet doorstaan. De karakters zijn te voor de hand liggend stereotiep en er wordt veel te lang uitgeweid. De eerste dode valt pas na 50 bladzijden en dan is het nog lang niet duidelijk dat het zal uitlopen op een gecompliceerde oplichterij. Het verhaal babbelt maar door over de ditjes en datjes van de hoofdpersoon die eindelijk goochelaar van beroep is en hoe gecompliceerd beroepswedden kan zijn. Uitsluitend voor de blinde liefhebbers van het genre. (MB)

Volg de Heer

One More Sunday, (NEL, VD, 16, 65) de 'nieuwste internationale bestseller', zoals het op de cover staat, van John D. MacDonald, bewijst nogmaals dat van Ameri-

kaanse misdaadauteurs steeds vaker verwacht wordt dat ze hun materiaal ontleenen aan de actualiteit en dat ze die actualiteit benaderen met de kennis van een vakman. *'Sunday'* is een intrige-verhaal. Het speelt voornamelijk in de kring van een van de vele 'kerken' die de V.S. rijk zijn, quasi-religieuze organisaties onder de bezielende leiding van een charismatische voorman. Pas in de tweede helft van de roman, na pagina 200, komt de misdaadplot genoeg tot ontwikkeling om van echte spanning te kunnen spreken. Dat wil niet zeggen dat de eerste helft saai is. Juist in die aanloop presenteert MacDonald verbluffende staaltjes van vakkennis op onderdelen die menig misdaadschrijver liever zal suggereren.

MacDonald blijkt zich niet alleen zeer vakkundig verdiept te hebben in de sociale en politieke structuur die achter zulke kerken schuil gaat, inclusief geniepige belastingtrucs, hij blijkt ook alles te weten van de, laten we zeggen, PR-technieken waarvan men zich bedient. De elektronische kerk komt in al haar facetten ter

sprake; gewiekste computerprogramma's die zowel gebruikt kunnen worden om op de effectenbeurs te speculeren als de gelovige te beïnvloeden (één computer speelt zelfs een rol bij het verleiden van een onschuldig ogend meisje); een computer-gestuurd bedelsysteem waarmee de overtuigende stem van de voorman door een secretaresse bediend kan worden.

En dan zijn er uiteraard de schermutselingen achter de preekstoel en het altaar. Linda Owen, een free-lance journaliste, is na haar bezoek aan de kerk verdwenen. Haar man organiseert een speurtocht. Dat is de criminele rode draad. Het echte verhaal lezen we de laatste weken voortdurend in de krant aan de hand van de berichten over een andere in Amerika gevestigde sekte met een charismatisch leider.

More Good Old Stuff (Fawcett, VD, 16, 65) bevat veertien vroege verhalen van John D., voornamelijk gepubliceerd in pulps als *Dime Detective*, *Detective Tales*, *The Shadow* en *Black Mask*, eind jaren veertig. Het is, de titel zegt het al, de tweede aflevering in zijn soort. Een dergelijke collectie bewijst dat John D. tegenwoordig niet kapot kan. Het opgenomen materiaal is nergens van een niveau dat de gangbare pulpproductie overschrijdt of anderszins interessant is. Slechts heel weinig crimeschrijvers krijgen tegenwoordig in de V.S. de gelegenheid hun verhalen te bundelen. Dat MacDonald zelfs zijn minder geslaagde schrijfsels mag verzamelen betekent dat hij zich mag verheugen in een vaste kring lezers die gewoon alles leest wat de meester in druk laat verschijnen. Voor verzamelaars dus, en voor hen die het speciale sfeertje van pulpverhalen kunnen laten prevaleren boven zoiets *snobbish* als plot en logica. (ES)

Mooie spanning

Langzaam maar zeker is Gerald Seymour zich tot topauteur aan het ontwikkelen. *Field of blood* (Fontana, VD, 16,65) is opnieuw een mooi boek waarin een spannend verhaal in het desolate Belfast opgetuigd is met twee hoofdpersonen die allebei door hun omgeving ten gronde worden gericht. De IRA-moordenaar en de Britse officier staan tegenover elkaar, maar hebben elkaar zonder dat ze dat beseffen ook psychologisch nodig. Die menselijke kant van het verhaal, die Seymour soms tot in het sentimentele beschrijft, geeft net dat beetje extra dat een spannend boek nodig heeft. En spannende boeken kan Seymour zonder meer schrijven. (TC)

Britse Misdaadgolven

Nieuwsbrief van Jessica Mann

Foto Fay Godwin

Je komt maar zeer zelden mensen tegen die alles goed kunnen. Twee voor wie dat geldt, zijn naamgenoten, maar niet aan elkaar verwant. *Dick Francis* begon zijn beroepsleven als jockey en hij won regelmatig races. Als tweede carrière is hij thrillers gaan schrijven en achtentwintig jaar lang al is hij een beroemde bestseller-schrijver. Zijn beste boeken spelen zich af op de renbaan die hij zo goed van nabij kent en *Break In* (Michael Joseph) haalt het weer bij zijn beste boeken, met nieuwe schurken, dit keer uit de pers afkomstig, en een held die dapper is, taai en slim – net als de schrijver.

Clare Francis werd ook eerst beroemd door haar fysieke prestaties. Ze is bekend als zeilster die de wereld rond voer en die in haar eentje de Atlantische Oceaan overstak. Nu is ze net zo succesvol als thrillerschrijfster. Haar eerste boek, *Night sky*, speelde zich af in WO II. *Red Crystal* (Heinemann) beweegt zich in de

kringen van geëngageerde studenten in de late jaren zestig. Er is een heldin die een Kashalnikov-geweer richt, akelig preciese recepten voor het maken van bommen – wat, volgens Clare Francis makkelijker gaat, dan je zou willen denken – en een sterke intrige. Het is een lang en nogal opwindend verhaal geworden, net wat eenzame zeevaarders als afleiding kunnen gebruiken op hun reis, vol met angstaanjagende zaken die ver verwijderd zijn van de onpersoonlijke zee.

Voor degenen onder ons die liever de spanning ervaren in het gemak van hun eigen huis, is meehuiveren precies wat ze zoeken. Probeer dan *Skorpion Death* van David Brierley (Collins) eens, waarin je de avonturen van Cody kan volgen, een harde, koele, onmenselijke jonge vrouw die ook slim is en vrouwelijk. Of wat zou u vinden van weer zo'n rondreis langs Russische flats en buitenhuizen waar ontmaskerde en gevluchte spionnen hun dagen slijten in het land van hun dromen? Derek Lamberts *The man who was Saturday* is een goed voorbeeld van deze niet onbekende aanpak.

Maar wat de misdaadliefhebbers, zoals wij, natuurlijk het meest aanspreekt, zijn nieuwe boeken zonder die bekende locaties en thema's, boeken die niet volgens een stramien zijn geschreven, maar die echt oorspronkelijk zijn. Daarvoor kan je altijd op Anthony Price rekenen. Zijn hoogstpersoonlijke stijl lijkt op een *'stream of consciousness'*-roman met een kruiswoordpuzzel erin verwerkt. Hij is enig in zijn soort. Je moet je wel concentreren bij hem, maar dat is wel de moeite waard. *Here be monsters* (Victor Gollancz) is een ingewikkelde breinbreker die op historische feiten is gebaseerd. Dat geldt ook voor de nieuwe Julian Rathbone, een goed bedachte roman, serieus en knap geschreven, die speelt in Spanje in de tijd van de burgeroorlog. Wie zei er ook weer dat het misdaadboek geen literair niveau had?

Zwijnaardse stwg 6 9000 Gent

BOEKHANDEL WALRY

U KUNT ER WAT VRAGEN

Thrillers en Detectives bij voorbeeld

tel: 091-229167

Jessica Mann

Now
in paperback!

At all bookstores

DICK FRANCIS
PROOF

13,60

'Dick Francis's reputation stands deservedly high. His thrillers, full of pace and invention and beautifully crafted, are not only among the very best of the last twenty years, they are so concentrated and so well written that many of his admirers find more in them than thrills'

Kingsley Amis

'It's put together as brilliantly as ever, the plot is as gripping, and the obligatory racing background as satisfying'

Times Literary Supplement

'The best of Francis's bestsellers so far ... it's a corker'

Publishers Weekly

'Absolutely brilliant. Francis is the best writer in the mystery genre'

USA Today

'Another year, another Dick Francis thriller. And as usual, one even better than all that have gone before'

The Philadelphia Daily News

van heinde
van verre
van **ditmar**

Amsterdam Importer/Distributor

Rauwe Werkelijkheid

Harde Klappen

In het thriller- en detectivegenre wordt heel wat afgevochten en in de meeste gevallen maakt men daarbij gebruik van de een of andere vorm van Oosterse vechtechniek. Wie meer wil weten over de eendeloze variatie van slagen, stoten, worpen, grepen en trappen waarmee helden en boosdoeners elkaar op papier te lijf gaan, kan bij voorbeeld in **Alles over vechtsporten** van David Mitchell (Luitingh, 24,50) goed terecht. Er staat een uitgebreid overzicht in van allerlei gewapende en ongewapende methoden om de tegenstander uit te schakelen. Japan is hiervan de belangrijkste leverancier, op een straatlengte gevolgd door China en Korea.

Naast het **jiu-jitsu** en het daaruit voortkomende **judo**, dat als wedstrijdsport grote bekendheid heeft gekregen, spreekt **karate** het meest tot de verbeelding. Karate betekent 'lege hand' en komt oorspronkelijk uit **Okinawa**, een van de Rieo-Kioe eilanden tussen Japan en Formosa. Toen het onder Japanse heerschappij kwam, was het de bewoners niet langer toegestaan wapens te dragen en begonnen zij zich toe te leggen op allerlei vormen van ongewapende zelfverdedigingstechnieken. Okinawa had daarvoor onder Chinese invloed gestaan en Bhoeddistische tempelmonniken introduceerden er al eerder hun vechtechnieken. Karate is daar ook weer door beïnvloed. Het verspreidde zich al snel over Japan en er ontstond een grote verscheidenheid aan stijlen, die wat uitgangspunten en effectiviteit grote verschillen laten zien.

De Chinese ongewapende vechtkunsten staan tegenwoordig bekend als **Kung-fu**, waarmee een groot aantal uiteenlopende vormen van zelfverdediging worden aangeduid. Ze zijn soms geïnspireerd door de motoriek van bepaalde dieren, zoals de kraanvogel en de aap. Evenals Karate kent Kung-fu 'harde' en 'zachte' varianten. Hiernaast verlaten sommige stijlen zich hoofdzakelijk op armtechnieken, terwijl bij andere beentechnieken eveneens een grote rol spelen.

In Korea is **taekwando**, dat grote overeenkomst vertoont met Karate, volkssport

nummer één. Het breken van voorwerpen met handen en voeten als test voor kracht en snelheid is typerend voor taekwando. Enkele hardere Japanse Karate-stijlen hebben dit van de Koreanen overgenomen.

Karate, Kung-fu en taekwando hebben ook bij ons in het Westen veel enthousiaste beoefenaars gekregen en zijn als wedstrijdsport populair geworden. Omdat er hierbij niet of nauwelijks geraakt mocht worden (denk aan het dodelijke effect!), was het vaak bijzonder moeilijk vast te stellen of er al dan niet een punt was gescoord. Om dit nadeel te ondervangen zijn er wedstrijdvormen ontstaan waarbij bokshandschoenen en voetbeschermers worden gedragen. Dan mag er wel worden geraakt en evenals bij het gewone boksen wordt de wedstrijd beslist door knock-out of een puntenoverwinning. Zo is een keiharde vechtsport ontstaan die vooral in Nederland en in de V.S. veel opgang maakt. Het **kickboksen** of **full-contact karate** zoals de meest gebruikte benamingen hiervoor luiden, vertoont grote overeenkomsten met het **Thai-boksen**, zodat er regelmatig onderlinge wedstrijden worden gehouden tussen de beoefenaars van deze sporten.

In de thriller gelden natuurlijk de wedstrijdregels niet en mag je allerlei dingen met je handen en voeten doen die er in de vroege jeugd door een flinke draai om je oren eigenlijk uitgeslagen hadden moeten zijn.

Hans Kooijman

I'll make him an offer he can't refuse

In T&D nr. 84/3 vertelde Martin Lodewijk dat hij **Jake Hunt** de held van zijn nieuwe strip die hij voor T&D bedacht, samen met Jacques Post, had gemodelleerd naar het uiterlijk van zijn vader. Helaas overleed die onlangs en kan hij het slot van het verhaal dus niet meer meemaken. Die droeve gebeurtenis heeft ertoe geleid dat de nieuwe aflevering van **De jacht op Connie Niles** in dit nummer moet ontbreken.

In mijn Nederlandstalige collectie detectives van **Ellery Queen** ontbreken ondanks verwoede zoekacties nog steeds twee titels, te weten: **De dood aan de draaitafel** en **Moord op de Camping**.

Wie zou mij overigens kunnen helpen aan een volledig overzicht van de Ellery Queens, die in Nederland zijn uitgebracht. En last but not least, ik ben bijzonder nieuwsgierig naar het blad **Ellery Queen Mystery Magazine**. Wie kan me vertellen hoe ik een exemplaar kan bemachtigen?

Reacties aan: **Mieke E. Minkes**, Kleinzand 60, 8601 BK Sneek.

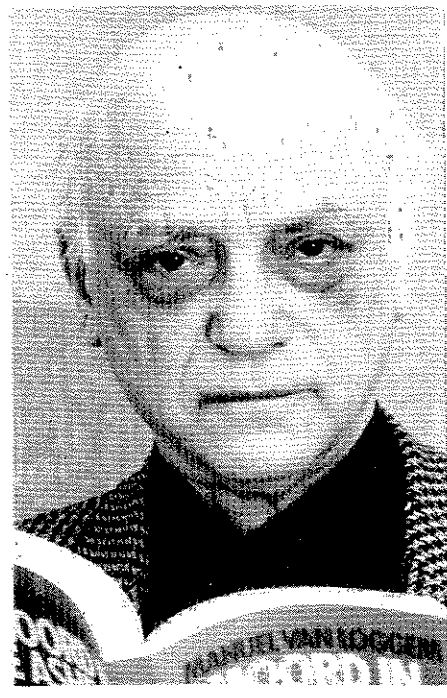
Op 22 oktober 1985 overleed **Helen MacInnes**, internationaal bekend schrijfster van spionage-romans met een romantische inslag. In Vrij Nederland van 12/10/85 schreef Rinus Ferdinandusse een necrologie.

Met ingang van dit nummer is T&D in België niet alleen los te koop in **Gent** (Boekhandel Walry), maar ook in **Antwerpen** (boekhandel Landschap, Wijngaardstraat 12) en in **Leuven** (Krantenkiosk Cabay, Fochplein)

Tot mijn verbijstering grijsde, boven een interview met mij, een **wezensvreemd** hoofd mij aan. Dit heeft tot een grote identiteitscrisis geleid, waarvan ik nu langzaam herstel. Misschien kunt u dit misverstand in het volgend nummer van uw blad rechtzetten. Wie in mijn aangezicht is getreden moet u zelf maar uitvissen.

Manuel van Loggem. Nwe. Keizersgracht 59, 1018 VC Amsterdam.

Hieronder ziet u het **ware gelaat** van Manuel van Loggem. Helaas werd vorige maal abusievelijk een foto van Salvador Hertog (eveneens een auteur) geplaatst.

Wie kan mij informeren over titels van boeken geschreven door de Amerikaanse mystery writer **MARY COLLINS**? In mijn bezit zijn de bij Bantam verschenen boeken 'the Fog comes' en 'dead Center' (or. editions Charles Scribner's Sons). Volgens daarin verstrekte gegevens moeten van haar meerdere boeken gepubliceerd zijn.

S.v.p. contact opnemen met G. Verweij, Rossinihof 10, 3438 XD Nieuwegein, tel. 03402-37098 ('s avonds) of 03402-31224 (werk).

N.B. Het naslagwerk Twentieth Century Crime and Mystery writers, editor John M. Reilly, geeft geen uitkomst.

OPPASSSEN

KORT VERHAAL DOOR RENÉ APPEL

'Ik denk dat Marriët al slaapt, dus zolang je niks hoort, hoef je niet te gaan kijken. Hoe was je naam ook al weer?'

'Anja.'

'Goed, Anja, speciale dingen zijn er eigenlijk niet. Je neemt je gemak er maar van. Daar is de TV, de pick-up... ik weet niet of je van klassiek houdt? Nee? Evengoede vrienden, hoor.'

De man tikte haar bij de laatste woorden even op haar arm.

'Je kunt koffie maken als je wilt. Er staat fris in de ijskast, maar je lijkt me al de leeftijd te hebben voor een glaasje wijn. Staat allemaal in de keuken klaar.'

De man trok zijn jas aan.

'Wel, dan ga ik maar eens. Je redt het wel. Je zei dat je ervaring had met kinderen, dus hier zal het ook wel gaan.'

Hij legde zijn hand nog eens vertrouwelijk op haar schouder; ze week voorzichtig iets achteruit.

'Normaal slaapt Marriët door, en als je zomaar gaat kijken, heb je alleen maar kans dat ze wakker schrikt... met eventuele nare gevolgen natuurlijk.'

Hij keek haar vriendelijk lachend aan, zijn hand nog steeds op haar schouder. Anja voelde de onprettige warmte van zijn lichaam door de stof van haar truitje op haar huid.

'Nog vragen?'

'Ik vind het wel,' zei Anja, hoewel ze haar bekende lijstje nog niet had afgewerkt: dronk het kind als het 's nachts ging huilen, melk, roosvicee, moest het wakker gemaakt worden om te plassen, waar was menceer te bereiken in geval van nood?

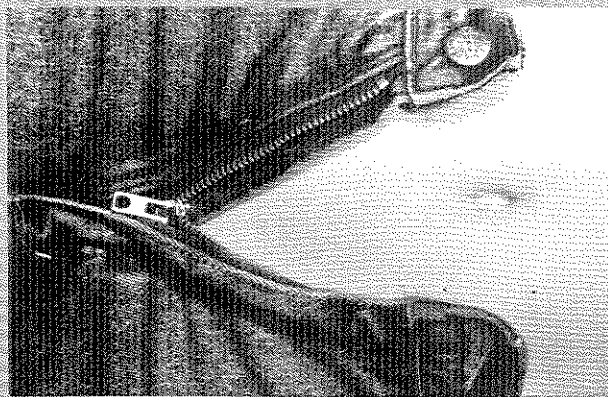
'Om een uur of elf ben ik terug, tot dan.'

Plotseling schrok ze wakker. Op haar horloge zag ze dat het kwart voor elf was. Stom om zomaar in slaap te vallen. Zou dat van die twee glazen wijn gekomen zijn? Ze luisterde scherp of ze nog iets anders hoorde dan het tikken van de klok en het zachte gedruis van het verkeer. Misschien had het kind minutenlang gehuild, en lag het nu radeloos, moegehuild te wachten, te bang om zelf uit bed te komen.

Wat was dat voor gegier?

Het moest een opgevoerde brommer zijn geweest. Ze liep naar de gang om beter te luisteren. Toen ze de deur opendeed, sloeg een andere deur in het huis dicht. Ze stond als versteend, luisterde naar het bonken van haar eigen hart. Er ritselde iets tegen de voordeur. Takken, een kat die binnen wilde? Ze liep voorzichtig de trap op. Haar voeten raakten nauwelijks de treden, maar soms klonk er een oorverdovend gekraak. Op de overloop bleef ze staan. Drie deuren, welke was van de kinderkamer?

De eerste die ze probeerde zat op slot. De tweede gaf toegang tot een slaapkamer. Vaag kon ze de contouren van een groot tweepersoonsbed onderscheiden. Behoedzaam deed ze de derde deur open. Het was aardedonker. Toen ze aan de duisternis gewend was, liep ze op haar tenen naar het bed in de hoek van de kamer. Ze hoorde niets. Ze wilde zich alweer omdraaien om de kamer uit te lopen, toen ze plotseling beseftte dat het bed er wel erg leeg uitzag. Ze liet haar handen over het kussen en de dekens glijden. Niets, niemand. Ze probeerde onder het bed te kijken, voelde of er een kind lag. Ook niemand. Met trillende handen zocht ze een schakelaar. Eindelijk vond ze er één. Er was geen kind in de

kamer. Niet in het bed en niet onder het bed. Ze rende de kamer uit en ging de slaapkamer van de man binnen. Geen kind. Ze ratelde de trap af, keek in de voorkamer, de achterkamer, de keuken. Marriët was nergens te zien. Ze had zich natuurlijk in haar kamer verstopt. Gehuild, kwaad geworden omdat er niemand kwam kijken, en toen uit wraak ergens weggekropen. Anja liep weer naar Marriëts slaapkamer. Vreemd, de eerste kast die ze open deed, was helemaal leeg. In een grote dekenkast lagen alleen maar lakens en dekens. In een tweede kast vond ze een paar poppen en enkele spelletjes. Maar kinderen hadden toch veel meer spullen. En de kleren van Marriët? Anja stond stil, op de rand van iets dat ze zich niet durfde te realiseren. Dit was wel een kinderkamer, een grote Snoopydeken op het bed, een lampekap met Donald Duck-figuren, kleurige kindermeebeltjes. Maar vrijwel geen speelgoed en nergens kleren! Plotseling sloeg de paniek als een storm door haar heen. Er was geen kind, en het was er ook nooit geweest. Ze moest hier weg, en nu meteen.

Ze rende naar beneden, een scherpe angst in haar lichaam, graaide haar jas van de kapstok, liep struikelend naar de kamer om haar tas te pakken, en rende naar de deur.

Op slot. Op het nachtslot gedraaid. Dan de keukendeur. Ook op slot. Ze moest crui. Ze had het gevoel dat ze nauwelijks meer kon ademen. De lucht was dik en wilde haar longen niet binnen. Ze zou een raam stuk moeten slaan. Net toen ze een fles pakte, hoorde ze een sleutel in de voordeur.

'Maar wat is dat? Wat een paniek, wat een haast om weg te komen? Is er iets gebeurd?'

Anja schudde haar hoofd, ze wilde iets zeggen, maar had het gevoel dat ze gedwongen werd dat in het Japans te doen.

'Kom toch even mee, dan drinken we samen gezellig nog een glaasje. Ik moet je trouwens ook nog betalen.'

Hij duwde haar voorzichtig in de richting van de kamer. Ze kreeg korte, gewelddadige visioenen over een schaar die op een tafel lag en die ze in zijn rug stootte, of een briefopener, een vaas die ze stuk sloeg op zijn hoofd. Beelden uit films. Maar ze liet zich gewillig meevoeren naar de kamer. Het borrelde en bruipte in haar hoofd, gedachten, angsten, alles ongericht door elkaar. Langzamerhand kwam er een idee bovendien: rustig blijven, net doen of ze niks in de gaten had, niet tegenspreken, niks over dat zogenaamde kind zeggen. Wie weet hoe kwaad hij anders zou worden.

Ze merkte plotseling dat ze weer op de bank in de kamer zat, haar jas uit, en met een glas wijn in haar hand. De man vertelde iets over zijn werk bij een farmaceutische industrie, en vroeg naar haar studie. Voorzover Anja het kon beoordelen, was het een grijze, neutrale conversatie. Ze probeerde de spanning uit haar lichaam te laten wegvloeien, en rustig achterover te leunen op de bank.

'Nog een glaasje?'

'Nee, anders word ik nog dronken, ik... eh, ik moet eigenlijk weg.'

'Half twaalf, dan beginnen studenten toch pas te leven? Blijf nog even wat drinken, voor de gezelligheid. Het gebeurt tenslotte niet

elke dag dat ik zulk charmant gezelschap heb.'

Alle spieren en pezen in Anja's lichaam spanden zich onmiddellijk weer.

'Goed dan, maar... maar een half glaasje,' stamelde Anja. Ze stond op. 'Even naar het toilet.'

De deur van de WC deed ze zachtjes open en dicht. Daarna sloop ze naar de voordeur. Opnieuw op het nachtslot. Ze zakte door haar knieën, zat met haar rug half tegen de voordeur.

Niemand van haar vrienden wist waar ze was. Ze had gereageerd op een briefje op het prikbord in het instituut: oppas gezocht voor een avond per week: / 5,00 per uur. Met het telefoonnummer. Wat was het stom geweest dat ze niemand had opgebeld toen de man nog niet thuis was.

De angstvisioenen tuimelden door haar hoofd. Ze voelde een bijna onstuitbare tranenvloed komen opzetten. Als ze eraan toegaaf zou ze instorten, dan was ze helemaal een makkelijke prooi. Wankelend liep ze naar de keuken, trok een paar laden open tot ze de bestebak vond. Het vleesmes was te groot voor haar tasje, dan maar een aardappelmessje. Ze spoelde de WC door, en ging weer naar de kamer.

Eerst zag ze de man niet. In paniek keek ze om zich heen, alsof ze een aanval van achteren verwachtte. Hij zat op de bank, een paar fotoboeken op zijn knieën.

'Kijk,' zei hij. 'Marriët toen ze drie was.'

Van een afstand zag Anja een foto van een blond meisje.

'Kom eens dichterbij, zo kan je niks zien.'

Anja deed een stap naar voren. Kon ze nu het mesje gebruiken? Haar tasje hing over haar schouder, de rits los, en met haar rechterhand hield ze het mesje vast.

'Hier zijn we met z'n drieën,' wees de man. 'Marriët zag er een beetje slecht uit, want ze had net de bof gehad.'

Anja ging naast de man staan, en keek van bovenaf op hem neer. Zijn rug, nek en hoofd zagen er onbeschermd en onschuldig uit.

Ze klemde het mesje zo stevig vast dat ze kramp in haar vingers kreeg.

'Dit was haar derde verjaardag. Een versierde stoel, allemaal slingers in de kamer, en een taart met drie kaarsjes natuurlijk... Wat heeft ze toen ook al weer gehad? Die driewieler? Of het fietsje met zijwielen?'

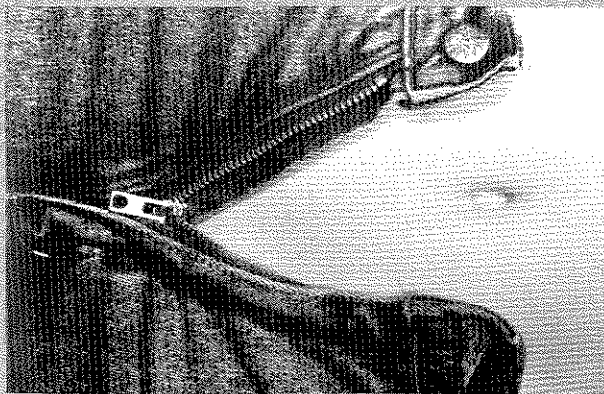
Anja wist dat ze te lang had getwijfeld. Ze zag een open nekmond voor zich, het bloed dat over het overhemd gutste.

'Hier... dikke tranen... toen was ze gevallen met die driewieler. Of dat fietsje natuurlijk.'

Hij keek naar haar op. Ze meende het begin van tranen in zijn ogen te zien. Hij richtte zijn blik weer snel op het fotoboek.

'Marriët in Artis, met Wendy, mijn vrouw... ik bedoel, mijn ex-vrouw.'

Hij bladerde snel verder, legde het fotoboek weg, en ging met zijn hoofd in zijn handen zitten. Anja meende zijn schouders licht te zien schokken. Ze moest zich hebben vergist. Hoe kon ze zo zeker weten wat hij van plan was? Ze had hem bijna in koelen bloede neergestoken zonder dat hij haar had aangeraakt. Ze liet zich op een stoel vallen en dronk gulzig haar glas wijn leeg.

Hij vertelde haar over zijn huwelijk. Ze waren zo intens gelukkig geweest, Wendy, Marriët en hij. Maar plotseling, alsof ze een hersenoperatie had ondergaan die haar geestelijk gesteldheid fundamenteel beïnvloedde, was Wendy veranderd. Ze werd onverdraagzaam, gaf handenvol geld uit, deed dagen niks meer aan het huishouden, lag overdag vaak in bed en bleef 's nachts urenlang op.

'En mij dan verwijten dat ik altijd zo ongezellig vroeg naar bed ging. Maar ik moest elke dag weer om zeven uur op. Ik moest naar mijn werk.'

De man schonk nog eens bij.

'Ik weet niet waarom ik je dit allemaal vertel,' zei hij, terwijl hij zwijgend voor zich uit bleef kijken, alsof tegenover hem op de muur het antwoord zou verschijnen.

'Maar goed,' ging hij verder, 'het werd van kwaad tot erger. Ruzie, ik heb haar zelfs een keer geslagen, daar schaam ik me nog voor.'

Hij boog deemoedig zijn hoofd. Anja nam nog een slokje. Ze kreeg een plezierig, doezelig aangeschoten gevoel. De angst van een uur geleden was achter een dikke mist verborgen.

'En nu moet ik je iets bekennen,' zei de man, 'je mag niet boos op me worden, dat moet je beloven.'

Anja knikte.

'We zijn gescheiden. Marriët werd natuurlijk aan Wendy toegewezen; ik was tenslotte alle dagen naar mijn werk. Maar na twee weken, ik zat toen ergens bij vrienden op een logeerkamertje, bleek dat Wendy een vriend had, een Amerikaan. Daar had ze al bijna een jaar een verhouding mee. En na een maand zijn ze naar de Verenigde Staten vertrokken... voorgoed.'

De man zweeg.

'Met uw dochtertje?' vroeg Anja voorzichtig.

'Ja, met Marriët.'

'Dus... eh, er is geen kind boven.'

'Nee, er is geen kind boven, er is al drie jaar geen kind boven. Ik weet niet eens waar Marriët nou is. Ik heb geen adres, niks.'

'Kan dat allemaal zomaar?' vroeg Anja.

'Ja, dat kan allemaal zomaar... je bent toch niet kwaad, hè?'

'Nee, waarom zou ik?'

'Omdat ik je heb voorgelogen, omdat je hier de hele avond voor niks hebt zitten oppassen. Nou ja, voor niks... ik betaal je natuurlijk evengoed.'

'Maar waarom laat u een oppas komen als er geen kind is? Dat is toch alleen maar lastig en ingewikkeld?'

'We hebben allemaal onze eigenaardigheden,' zei de man, 'en ik heb nou eenmaal de rare gewoonte om soms net te doen of Marriët er wel is, of ik voor haar moet zorgen. En als ik dan 's avonds wegga, is er een oppas nodig. Begrijp je dat?'

Anja knikte.

'Zie je, ik kan er niet aan wennen dat ik haar misschien nooit meer zal zien. Ik probeer haar op te roepen, ik wil voelen hoe het is als zij bij me is. Ik moet wat doen tegen de leegte in mijn leven.'

Even leek het erop dat de man in huilen zou uitbarsten, maar plotseling herstelde hij zich.

'Hier, je lust vast nog wel wat na zo'n melodramatisch verhaal over een verlaten echtgenoot.'

Hij schonk nog eens in.

'Proost. Misschien kan je daar nu nog geen antwoord op geven, maar zou je één keer in de week willen blijven oppassen? Als ik dan terugkom, kan je misschien iets over Marriët vertellen.'

'Natuurlijk... dan zou ik bijvoorbeeld zeggen dat ze uit bed kwam,' speelde Anja alvast mee, 'en dat ik haar een verhaaltje heb voorgelezen, en dat ze daarna lief ging slapen. Oh ja, en ze vroeg wel tien keer wanneer haar papa nou thuiskwam.'

De man lachte.

'Zal ik je laten zien waar de voorleesboeken staan?' vroeg hij, 'in haar kamer, dan weet je meteen waar die is.'

Hij stond al op. Anja volgde hem, enigszins onvast. Ze moest zich goed aan de leuning vasthouden toen ze naar bovenliep. 'Dit is het dan,' zei de man, alsof hij Anja de kamer wilde verhuuren, 'hier op deze boekenplank staan een paar voorleesboeken. Kijk, dit bed heb ik nog zelf getimmerd.'

Anja ademde diep in en uit om het draaijerige gevoel in haar lichaam kwijt te raken. Zo had ze zich nog nooit gevoeld, terwijl ze toch niet eens zo verschrikkelijk veel had gedronken. Ze ging even op het bed zitten. De kamer kanteelde. De zwaartekracht speelde spelletjes. Ze klemde zich vast aan de rand van het bed.

De man kwam op haar toe.

'Waarom ga je niet even liggen?' vroeg hij.

Ja, waarom ga ik niet even liggen, dacht ze. De wereld wordt beter als ik even rust, als ik even m'n ogen dichtdoe.

'Dan doe ik net of jij Marriët bent,' zei de man, 'en dan zal ik een slaapliedje voor je zingen, een Indonesisch slaapliedje. Dat heb ik vroeger nog van m'n baboe geleerd.'

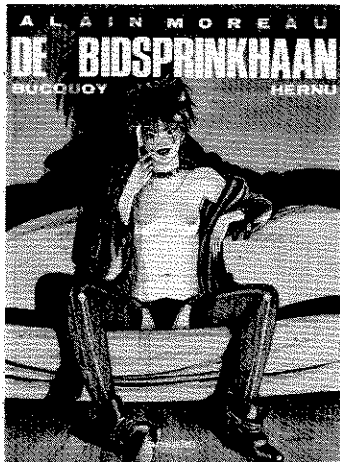
De man begon te zingen, met een vage, ijle stem. Een onnatuurlijke stem, dacht Anja nog, een stem die van ver weg komt, maar wel rustgevend. Toen de man voor de tweede keer aan hetzelfde liedje begon, ademde Anja al rustig en zwaar. Ze merkte dan ook niets toen hij haar spijkerbroek openritste.

© René Appel

ABONNEMENT

Superspanning en sensatie, sex en geweld, enge types en nobele helden. Thrillers & Detectives staat er vol mee Vijf maal per jaar de nieuwste informatie over het spannende boek

Stort 18,25 op postgiro 5013940 tnv Verzendboekhuis De Thriller, Amsterdam en er breken spannende tijden aan. In ieder geval krijgt u dan vijf nummers van T & D in de bus.

Kijk uit je Doppen

Twee maanden gleden verscheen **De Bidsprinkhaan**. Hoofdpersoon Alain Moreau gaat in de nabije toekomst (waarin onze samenleving is vervallen tot een autoritair soort Sodom en Gomorra) op zoek naar een sekte. De aanhangers zijn jonge meisjes die stijve pikken plegen af te snijden, en jongens die hoogzwangere vrouwen met een primitieve keizersnede 'bedienen'. Alstublieft, dank U wel. Dat begint al fris.

Schrijver van dit alles is **Jan Bucquoy** (tekenaar **Herna** presteert redelijk maar hij doet in dit verband weinig ter zake). Bucquoy gold, en geldt eigenlijk nog steeds als een van de meest belovende figuren in de Belgische stripwereld. Hij is een *talent-scout* van jonge tekenaars en voorziet hen vervolgens van scenario's. Zijn scenario's volgen een vast stramien. Het uitgangspunt is een thriller die Bucquoy daarna voorziet van een ongebruikelijk, desoriënterend element. Daarbij schuwt hij het occulte allerminst. Zo willen heden en verleden nog wel eens verwarrend door elkaar lopen en kunnen hallucinaties verontrustend 'echt' uitpakken. En omdat Bucquoy een Belg is viel al snel de term 'magisch realisme'.

Bucquoy deed het in het begin zeker niet slecht. In een verbazingwekkend hoog tempo schreef hij interessante, intrigerende strips waarin bovendien een zeker engagement de kop opstak. Meneer was ecooloog, een Groene, antifascist. En maar waarschuwen voor het rechte gevaar... Bucquoy haalde zelfs de internationale pers toen een tijdschrift in beslag werd genomen met een strip waarin Bucquoy *'de Belgische koning en zijn moffenhoer'* uit de Tweede Wereldoorlog ten tonele voerde. De verschuiving bij Bucquoy voltrok zich bijna ongemerkt. In zijn politieke thrillers nam het waarschuwen al snel de vorm aan van een expliciet (en wellustig?) weergeven van allerhande gruwelijkheden waaraan militant rechts zich schuldig maakt: verkrachtingen, slachtpartijen, martelingen. En op de schutbladen betuigt Bucquoy zijn steun aan ideologische moordenaars als die van de RAF en de CCC. De laatste stap in de verwording van Jan Bucquoy is nu gezet, in *De Bidsprinkhaan*. De wreedheden, het sadisme en de sex dienen geen enkel doel meer. Pikken worden afgehakt, zwangere vrouwen verkracht, ongeboren baby's uit buiken gekerft, onschuldigen vermoord. Een mystiek sausje completeert het geheel.

Ik hou niet van opgestoken vingertjes. Ik ben een uitgesproken fan van **First Blood** en **The Terminator**. Maar Jan Bucquoy is echt gek en dat moest er even uit. Vandaar deze waarschuwing.

Martijn Daalder

THRILLERS & DETECTIVES BESTELFORMULIER

Stuur onderstaande boeken aan:

NAAM: _____
ADRES: _____
PLAATS: _____

	SCHRIJVER	TITEL & PRIJS
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

bedrag boeken extra voor verpakking en verzending totaal

Kosten van verpakking en verzending zijn:
voor bestellingen
tot f 25,—: f 3,50
tussen f 25,— en f 50,—: f 2,75
boven f 50,—: f 2,—

Als betaling heb ik bijgesloten een
girobetaalkaart/een betaalcheque
tnv Thrillers & Detectives, Amsterdam

De bestelling wordt via de PTT bij u bezorgd
NB: Alle boeken zijn ook gewoon via iedere boekwinkel te koop

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een abonnement voor 5 nrs. kost f 18,25 over te maken op postgiro 5013940 tnv Verzending-boekhuis De Thriller te Amsterdam. Het gaat dan met het eerstvolgende nr. in.

Voor België kost een abonnement 425 fr. (incl. porto). Betaling dient vooraf te geschieden op PCR 000-0592006-15 tnv Boekhandel Walry, Zwijnaardse steenweg 6, 9000 Gent. Via deze boekhandel zijn ook losse nrs. te koop voor 85 fr. (excl. porto).

Voorgaande nrs. zijn te verkrijgen door overmaking van f 4,50 per nr. (incl. extra porto). Sommige nrs. zijn uitsluitend nog als fotokopie te krijgen. Geef aan als men dat niet wenst.

Alle boeken die in Thrillers & Detectives worden besproken, zijn in iedere boekhandel te krijgen en desgewenst ook via Thrillers & Detectives leverbaar. De bestelbon op deze pagina kan daarvoor (als voorbeeld) dienen.

Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik

van de toegezonden acceptgiro. Het zenden van een rekening kost f 1,25 aan administratiekosten.

In Nederland is Thrillers & Detectives op diverse plaatsen los te koop. De prijs per nummer wordt door de wederverkoper vastgesteld met minimum van f 4,25

Aan dit nummer werkten mee: René Appel, Marianne Bernard, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Hans Knegtman, Rosalie Kommers, Hans Kooijman, Josh Pachter, Ed Schilders, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje en Wim Voster.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Grafische verzorging: GCA Drukwerk

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam

VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

In het januarinumnummer: De oorspronkelijke Franse policier en Duitse krimi.

Kort Amerikaans

Het lijkt erop dat serieschrijvers wel overvloedig, maar niet meer worden geboren. De droom van elke uitgever is nog steeds dat iemand echt in de voetsporen van Agatha Christie zal treden. Robert Barnard lijkt een potentiële gegendide. Hij heeft al geruime tijd nu elk jaar een nieuw boek en meestal een in het puzzelgenre. Hij heeft Engels onderwezen in vreemde uitboeken van de wereld, wat zijn uithoudingsvermogen alleen maar bevordert kan hebben. Het belangrijkste is dat zijn pocketuitgever brood in hem begint te zien. Van deze auteur zijn we voorlopig nog niet af.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende waarde	Oordeel
Robert Barnard <i>Death of a perfect mother</i> Dell, VD, 12,75	'Coronation street' zonder vernis	Het blijft niet bij 'burenhulp' alleen	De agressie zit dicht onder de oppervlakte	Doorleren en in een dure buurt gaan wonen	Vijnscherp portret van een Engelse volkswijk (FH)
Elizabeth Daly <i>The book of the lion</i> Bantam, VD, 12,75	Kenner van oude boeken lost en passant moorden op	Het boek spreekt er niet over	In zeer bescheiden mate	70-jarige oude dame schrijft AD 1948 niets interessants meer	Onsympathieke, bemoeizuchtige hoofdpersoon in onbenullig verhaal (WV)
Mignon Eberhart <i>Alpine Condo crossfire</i> Warner, VD, 12,75	Buiten is het koud en binnen is het eng	Alles blijft in het netje	Af te raden gebruik van voornijmes	Hoe je een krant kan gebruiken om honden zindelijk te leren worden	Over, door en voor de betere standen (TC)
Ken Follett <i>The Modigliano scandal</i> Signet, VD, 14,75	De kunsthandel: vakmanschap, beunhazerij en bedrog	Valt tegen in dit kunzinnig milieu	Verhaal, zoals dat van Terpen Tijn	Kunsthandel is eenvoudiger dan je denkt	De vroege Follett bleek later meer te kunnen (GJT)
MM Kaye <i>Death in Kasimir</i> St Martin, VD, 12,75	Dekolonisatie, spionage en een hond die niet blaft	Alleen de voorbereidende besprekingen	De moorden worden 'buiten beeld' gepleegd	Veel wetenswaardigheden over India	Een van de betere van deze schrijfster (FH)
Elmore Leonard <i>Gold coast</i> Bantam, VD, 12,75	Mafoosi bewaken posthume huwelijksrouw van Mafia-weduwe	Weduwe mag dus niet en doet het lekker toch	Primitief, maar efficiënt	Vrouwen zijn slimmer dan mannen	Waanzinig gegeven, middelmatig boek en prachtige slotzin (MD)
Elmore Leonard <i>The hunted</i> Penguin, NL, 13,60	Tipgever achtervolgd door rancuneuze slachtoffers	Hoofdpersoon preferert toesies op leeftijd	Herhaalde krachtmeting, tussen professionals	Eerst schieten, dan praten	Voortreffelijk qua sfeer en spanning (MD)
Ellis Peters <i>The pilgrim of hate</i> Futura, VD, 13,60	Cadfael lost dit keer moord op ridder op	Liefde leidt tot huwelijk	Beschaafd gedoseerd	Les nummer zoveel over de middeleeuwen	Onderhoudend (HKo)

